

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 1 Kaina 10 c.

1949 m. GRUODŽIO mėn. 24 d.

Price 10 c.

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian R. C.
Society of Canada.

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto,
Ont. Canada

JAUKIU Šv. KALĖDU - LAIMINGU NAUJUJU 1950 METU

Betlejaus šviesa

Išganytojo Užgimimas yra visos pasaulio istorijos įvykis. Tad nenuostabu kodėl šis įvykis yra skaitomas naujosios eros pradžia. Kristaus atėjimas į pasaulį reiškia visos žmonių gimines tukstantmetinių lūkesių ir svajonių išsipildymą: „**Rasokite, dangus, iš aukštybių, ir tegu debesys išlyja teisui, tegu atsiveria žeme ir teisėdels Gelbetoja**“ — maldavo, akis pakelusi į dangų, žmonija pranašu lupomis.

Ką krikščionybė yra davusi Europos ir pasaulio tautoms per tą nepilnų dviejų tukstantmečių laikotarpį, negalima būtų surašyti nei į tukstantčius, nei į milijonus tomu, atsiranda žmonių, kurie Betlejaus šviesos tarsi nemato ar matyti nenori: savo dvasinei neregystei pateisinti jie yra išsigalvoję pasaką, esą, **tikėjimas ir mokslas — tai du niekaip nesuderinami dalykai**. Ne vienas šitokiam teigimui ir patiki. Jeigu taip iš tikrųjų būtų, tai patys didžiausi pasaulio mokslininkai būtų drauge ir patys didžiausi bedieviai. Dabar ką gi mes matome? **Kas tiki: mokyti žmones ar nemokyti?** — Štai atsakymas. 1. Tiki **nemokyti žmones** tie kurie jokių mokslų nera eja, bet už tati kuklus, paprastai, dori budami, dar nera sugadinti ir dar nera praradę sąžinės šviesos.

2. Tiki **tikrai mokyti žmones, tikri mokslininkai**, kurie tiesą yra pažinę ir ja gyvena. 3. Netiki **nedamokyti žmones**, t. y. tie, kurie mokslo yra šiek tiek ragavę, bet tikro mokslo pasaulio nei matę, nei pažinę. Bet šie žmonės, mokyti ir nedamokyti, ir yra patys pavojingiausi. Ne kas kitas, o kaip tik jie ir yra patys didžiausi siauraprotybės sklaidėjai bei dvasinės neregystės platintojai žemėje. Visiškai neaišku, kas tuos žmones yra įgalioję kalbėti mokslo ir religijos vardu, kada nei mokslas, nei religija netelpa į jų galvas? Juk norint kalbėti apie mokslą ir religiją ir ju tarpusvi santyki, reikia pažinti ir nusimanyti ir apie mokslą ir apie religiją. Kaip mes žiuretume į žmogų, kurs imtusi mums aiškinti, sakysime, mokslo ir meno santyki, nei apie mokslą nei apie meną nieko nenusimanydamas? Gi religija yra daug sudėtingesnis reiškinys negu tas pats mokslas, menas, dorovė, kultūra, civilizacija, technika, nes jinai juk liečia pačius pagrindinius ir drauge pačius didžiausius gyvenimo klausimus. Religija nera tai mokslas apie **vieną** kurią nors visatos reiškinį sritį, kaip amiai: augmenis, gyvulius, atomus ir tt., bet tai yra **viso gyvenimo mokslas**, tai yra **mokslas ir menas gyventi**: gyventi ir laimėti ne tik žemišką, bet ir amžiną gyvenimą. Štai kodėl religija ne tik neprieštarauja mokslui, neprieštarauja protui, bet atvirkščiai: **religija taip praplečia, taip patobulina musu proto vyzdį, kaip kad teleskopas ir mikroskopas praplečia, patobulina musu akiu vyzdį**. Kaip paprasto musu akiu vyzdžio neužtenka išvėrti visatos sąrangą, taip gamtinės musu proto šviesos neužtenka suvokti ir perprasti, visai sudėtingai, dieviškai gyvenimo tvarkai: **antgamtinę tikėjimo šviesą neįsijungia ir nenaiškina gamtinės proto šviesos, bet, atvirkščiai, ją pagilina, atbaigia, praplesdama musu dvasios vyzdį iki begalybės**. Štai kodėl patys didžiausi musu amžiaus mokslo autoritetai, kaip Arthur Stanley Eddington, Max Planck, Bernhard Bavink, Robert Andrews Millikan, garsūs kosminiu spindulių atradejai bei tyrinėtojai, Vannevar Bush ir kt. nuolankiai lenkia prieš Betlejaus šviesą galvas, iškeldami fundamentalinę ir nelygstamą krikščionybės reikšmę mokslui ir gyvenimui. „Mokslas mums reikalingas **pažinti**, o tikėjimas — **gyventi**“, — pabrėžia Max Planck, vienas iš pačių garsiausių XX amžiaus fizikų. Savaitės suprantama, kad pirmiau reikia **gyventi**, norint ką nors **pažinti**, nes juk pažinimas yra tik viena musu gyvenimo dalis. Vadinasi, religija yra pirmesne už mokslą. Tai turedami galvoje, Sir Arthur Stanley Eddington, pats žymiausias musu amžiaus astronomas, ir Robert Andrews Millikan ir yra prieję išvadą, kad netrukus turi prasidėti didelis suartėjimas ir bendradarbiavimas tarp **mokslininku**, atstovaujančių **gamtinę** mokslo šviesą, iš vienos puses ir **Bažnyčios**, atstovaujančios ir skleidžiančios pasauliui **antgamtinę** tikėjimo šviesą, iš antros puses. Štai kodėl Vannevar Bush, budamas vienas iš vadovaujančių mokslo galvų JAV, neseniai, š. m. gruodžio mėn. 5 d., žinomo Amerikos žurnalo „Life“ skiltyje išspausdino straipsnį prieš musu amžiaus obskurantizmą, t. y. prieš marksizmą, bolševizmą ir jo apaštalus, kaip Lysenko ar Bogomolec, kuriems tikėjimas ir mokslas tai du nesuderinami dalykai.

Vakaru pasaulis bedievytės liga jau baigia persirgti: priartėjo laikas, kad inteligento, arba šviesuolio vardo bus vertas tik tas, kas eis per pasaulį vienoj rankoj užliebęs gamtinės šviesos, t. y. mokslo, žibūrį, antroj rankoj — antgamtinės šviesos t. y. tikėjimo, žibūrį, vieną ir antrą šviesą plačiai dalindamas, sklaidydamas savo tautai ir žmonijai. Gi antgamtinės, dieviškosios šviesos gesintojai užsitarina ne šviesuoliu, bet: obskuranto, tamsuolio vardu. Ir tati bus taikoma tiek pavieniam žmogui, tiek ir visai tautai.

GRAŽINA MIČIULYTE. Lino režinys.

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBES NEPRIPAŽISTA TERRITORINIŲ PAKEITIMŲ RYTŲ EUROPOJE

JAV vyriausybė yra paruošusi raštą, kuris bus pateiktas 81-jo kongreso antrajai sesijai, susirinkusiai 1950 m. sausio 2 d. Šiame dokumente Valstybės departamentas pareiškia, kad nepripažįsta nei Pabaltijo nei Lenkijos rytinių žemių prijungimo prie SSSR.

Šis reikšmingas dokumentas atsirado gana pripuolamai. Kadangi pagal 1949 m. imigracinį įstatymą DP įvažiavimui vizos yra duodamos pagal tam tikrą proporciją, tai JAV federalinė Displaced Persons Commission kreipėsi į Valstybės Departamentą, prašydama aptarti, kokie teritoriniai pakeitimai Europoje yra padaryti teisėtai ir kokie neteisėtai. Valstybės Departamentas atsakė:

1. Teisėtai yra laikomi ir JAV pripažinti teritoriniai pakeitimai, padaryti pagal JAV pripažintą taikos sutartį, ratifikotą JAV senato, t. y. pagal taikos sutartį su Bulgarija, Rumunija, Italija ir Suomija. Tuo budu Besarabijos ir Bukovinos prijungimas SSSR, Transilvanijos Rumunijai, Dodeka-

neso salų Graikijai yra pripažinti. JAV taip pat pripažinta Suomijos žemių ir Karpato Rusijos žemių prijungimą prie SSSR, nes pirmosios buvo prijungtos taikos sutartimi, o antrosios specialia Čekoslovakijos ir SSSR sutartimi.

2. JAV nepripažįstančios teritorinių pakeitimų, padarytų be jų žinios ir joms neprisidėjus, kaip dokumente angliškai sakoma. „Territories incorporated into the USSR as a result of agreements to which the United States was not a party and to which the United States has not acceded“.

JAV nepripažįstami teritoriniai pakeitimai dokumente yra išvardinti:

- a. Užimamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos;
- b. Užimamas dalies Rytų prusiu ir Karaliaučiaus;
- c. Užimamas buvusios Lenkijos žemių ir vakarus nuo 1939 m. buvusios SSSR ir Lenkijos sienos.

Šis dokumentas naujo neatšako, tačiau tai labai reikšmingas naujas seno JAV vyriausybės nusistatymo pakartojimas.

Tai štai kodėl lietuviai tauta bus didi, tai štai kodėl jos vardas paliks istorijos lapuose neišdildomas ir nemirštamas, jeigu tik mes ryšimes musu teviškes žibūris šviesą, kurią iš gimosios patalpos su savim išsinešėm, ne gesinti savyje ir kituose, bet išnešioti, paskleisti ją po visą pasaulį, vis gyvendami ir vis atsinaujindami ta Didžia Negeštama Šviesa. Kuri jau 20 šimtmečių šviečia ir nušviečia visoms žemes tautoms ir visai žmonijai kelias: BETLEJAUS ŠVIESA.

Antanas Ramunas.

Savaitės apžvalga

Pasaulio demesį šiuo metu traukia Kinijos įvykiai. JAV ir D. Britanijoje linkstama sutikti su komunistu pergale ir dėl prekybinių interesų galvojama apie naują viešpačių pripažinimą. Bet yra ir priešingų balsų. Taip JAV krašto apsaugos sekretorius Johnson spaudžia Valst. Dep., kad būtų imtasi priemonių komunistų ekspansijai sulaukyti. Londoniškis „Economist“ pereiną savaitę sukritikavo visus pagrindinius komunistų pripažinimo argumentus. Jis nurodė, kad Kinijos komunistai jau šiandien ruošiasi savo itaką plesti ir gretinus kraštus. Gruodžio 1 d. pasibaigusios kom. Azijos ir Australijos profesinių sąjungų suvažiavimo Pekinge nutarimai faktiškai...

UKINĖS PERSPEKTYVOS

Ekonmistai pranašauja, kad 1950 m. pirmasis pusmetis bus sėkmingas JAV prekybos ir viso ukinio gyvenimo klestėjimo laikotarpis.

KANADOS PREMIERO REZIDENCIJA

Lig šiol Kanados premjeras pastovios rezidencijos neturėjo. Dar spalio mėnesi parlamentas ir senatas padarė nutarimą, kad tokia rezidencija turi būti, kaip kad yra visuose kraštuose. Tam yra parinkti ir rumai Otawoje Sussex gatvėje, kuriuose iki šiol gyveno Australijos atstovas. Rumai yra valstybės nuosavybė. Australijos atstovui teks išsikelti kitur. Šiam nutarimui priešinosi tik vienas vienintelis senatorius iš konservatorių. Pasak jo, turedamas atskirą rezidenciją, premjeras turesias per daug laiko skirti reprezentacijai, o tai ji atitrauktų nuo tiesioginio valstybinio darbo.

kai yra Tol. Rytu kominformo ikurimas, tad ramybės viltys neturi pagrindo. Apie vad. titoizmą taip pat negali būti kalbos. Vakariečių apleistose pozicijose komunistai, operuos 400 milijonu mase.

Generalissimus Chiang Kai-shekas, vos išvengęs atentato, persikele į Formozos salą, kur iš seno buvo jo 300.000 armija, tačiau ir ten jo pozicijos nestiprios, ir ten reiškiasi stiprus kom. sąjudis. Vienas didžiausių JAV savaitraščių „Life“ perspeja vyriasybę, kad darytu kokią žygių apsaugoti nuo kom. nors tą salą, tačiau vargu ar begalima ko laukti.

Pereitos savaitės didžiausia sensacija buvo buv. Bulgarijos kom. partijos CK pirmininko Kostovo teisme atsakymas parodymu, kuriuos buvo davęs per tardymą. Tai nustebino ne tik teisejus, bet ir visą pasaulį, nes: bolševikinių teismų praktikoje tokie atsitikimai labai reti. Jis buvo nuteistas pakarti, kaltinimu nepaaisgę jo bendrininkai — nubauti kalinimu. Kad išsaugotu bolševikinio teismo „neklaidingumo“ vardą, buvo paskelbta, kad prieš pakariamą jis visdelto prisipažinęs.

Eilinio „apsivalymo“ rezultatas yra pasiuntimas „gydytis“ į rusų karišką ligoninę buv. Rytų Vokietijos kanclerio Grotewohl, to paties, kuris 1948 m. socialistų partiją suvedė su komunistais į vieną „Einheits“ partiją. Savo rolę atlikęs, dar itiriamas titoizmu, Grotewohl iš skelbiamojo gripo vargu ar „bepasveiks“.

Didelio susidomėjimo taip pat buvo sukelęs pereiną savaitę Londone vykęs 53 kraštu darbo unijų atstovų suvažiavimas, iškūręs pastovią organizaciją ICFTU — International Confederation of Free Trade Unions, kuri bus aiškiai antikomunistinė tarptautinė darbininkų organizacija. Suvažiavimas užkcentavo, kad ekonominė ir ukinė demokratijos yra neatskiriama. Organizacijos C bustinė bus Briuselyje, o gen. sekretorių išrinktas olandas Oldenbrock. Ji užsimojusi aktyviai kovoti su komunistiniu internacionalu, suvedžiojančiu darbininkus.

Šventuju metu pasirošimai piligrimauti į šv. Žemę, sutampa su labai neaiškia padėtimi Palestinoje. JTO pilnatis 38 balsais prieš 14, 7 susilaikius, nutare Jeruzoliną sutarptautinti. Betgi Izraelio užsienio reik. ministris tuojaus pareiškė, kad Izraelis niekad niekam savo širdies — Jeruzoliną — neatiduos. Naujamiesti Jeruzolimos valdamejo Jordano užs. r. min. paskelbe, kad Jordanas gins savo „teisėtus reikalavimus“. O ką darys JTO? Ar nebuvo telus JAV ir Britu atstovai JTO, kurie balsavo prieš internacionalizavimą, pareikšdami, kad tokio nutarimo vistiek nepasieks igyvendinti?

Teviškės žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Redakcinis kolektyvas
Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje \$3, JAV — \$3 amerikoniškai, Austrijoje, Pietų Amerikoje ir kitur — \$4 amerikoniškai, pusei metu — Kanadoje \$2, visur kitur \$2,50. Atskiras nr. 10 ct.

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Tel. AD 4265

Plačiam bare

Išėivių gyvenime deginančiai aktualiu problemų daug daugiau negu gyvenime tautiečių, gyvenančių savame krašte, savo tėvų žemėje. Išėiviai turi daug daugiau ir grynai praktiškųjų, asmeniškių ir visuomeninių bei tautinių problemų. Tinkamas šių problemų sprendimas bei tinkamas sprendimas ir nedidelem grupėm išėivių laiduoja gerą ateitį, tautai garantuoja nuo jos organizmo atskirtųjų dalių gyvastingumą, jų gyvensni pasireiškimą ir naudą visos tautos reikalui.

Palyginus jauna, dar ne šimto metų neturinti, lietuviškoji išėivija, deja, atsparumui negali pasigirti. Kaip norma, jos trečioji karta ištautėja, pasiduoda aplinkos veikimui ir nuo tautos kaimeno nutolsta. Tai liudnas reiškinys. O pagrindine priežastis beabejo yra ta, kad dažnas lietuvis išėivis, atėidamas į naują kraštą, nebuvo pakankamai sąmoningas, neatsinešė vientisos dvasios, čia nebuvo, kas pagelbėtų jam išlaikyti amžių suformuotą lietuviškojo tipo asmenybę, išryškinti lietuviškąsias vertybes bei lietuviškuosius bruožus. Svetur lietuvis išėivis nevertino sąvės, bei savųjų tautinių vertybių, nesuprato galis didžiulis jomis ir lenke galvą prieš kitoniškas gyvenimo formas, stengėsi jas kuo greičiau pasisavinti.

Lietuvių tauta nuo 19 amž. pabaigos pergyveno dvasinę krizę. Lietuviškoji dvasia buvo suskaldyta beatodairiškos kritikos senųjų tautos tradicijų. Visą neigiamą nihilistinę srovę, dar ir dabar nesugadant, ko nori ir ko siekia, sužalojo tautos dvasią, apardė jos vėgdą, bet nedavė jokios pozityvios atamos. Visai vienšias arba kai ir gyvens kiek didesniame būrelyje savą tautiečių, tokios apardytos dvasinės išėivis savo viduje neberadą gaivinancios jėgos šaltinių, nesijaučia turis savą brangintiną vertybių ir laipsniškai linko susiliesti su vyraujančia aplinka.

"Teviškės žiburiai" nori stoti pilnutinio lietuviškumo sargybon, nori gaivinti pilnutinę lietuvišką dvasią, suformuotą amžių kely, nori gaivinti ir palaikyti visas lietuviškąsias tradicijas bei papročius, puoselėti lietuviškąją kultūrą, skieisti lietuviškąjį tautinį gaivinanciojo vėjelio dvelkimą, šviesti daugybę šviesų, švieselių, žiburių žiburelių, kurie spindi teviškės pastogėje ir po žydruoju jos dangumi.

Veiklumas rytu Europoje per ilgą užsitęsusiųs pozityvistines nihilistines dvasios, patekęs į klystulius, neretas lietuvis šiandieną nebetyr prisipažinti prie esminio lietuviškojo bruožo — religingumo ir katalikiškumo. Dažnai net didelis patriotas neįsivaizduoja tuo būdu žalojęs pilnutinį lietuviškumą. Juk religines, katalikiškos nuotaikos, yra neatsiejamas lietuviškojo charakterio bruožas, nuo amžių buvęs vienas iš pagrindinių veiksmų tautos gyvenime. Lietuvių dvasią gaubias katalikiškumas visais sunkiausiais tautos gyvenimo momentais yra buvęs ir tebera tikriauškas pobjegumo šaltinis ir atsparumo laidas. Ir niekad lietuvis nėra tiek lietuviškas, kaip gaubiamas religines nuotaikos. Katalikybė ir jos amžiais išdirbtos gyvenimo formos lietuviui yra būdingiausios. Su ja yra susijęs visas lietuvių gyvenimas. Lietuvoje beveik nerastum plačią paplitusio papročio ar kokios apelyos, kuri vienu ar kitu būdu nebūtų surišta su religija. Lietuvių niekas tiek neįsivaizduoja, kaip jo tikėjimo išėidimas. Gindamas tikėjimą lietuvis gyne savo tautą, o gindamas tautą gyne tikėjimą. Tai mums rodo pavyzdys sunkių maldaknygių nastą tempiančio knygnėsio, bažnyčią ginančio Kražių skerdynių karštuolio arba ir nudienio Lietuvos žaliųjų girių kovotojo, kryžiaus ženklą prasnčio Aukščiausiojo globos ir stiprybės. Ir kasdienybėje lietuvių niekad taip nesireiškia pilnutinė lietuviška dvasia, kaip tada, kat skulupęs prieš altorių gieda "Pulkim ant kelio" ar kitą kūrą religinę giesmę, kaip tada, kai išėidamas į lauką darbas meta žvilgsnį į pavartę kryžius Rupintojeli ar Nukryžiuotąjį; kaip tada, kai sekmadienio popietę, apžiūredamas derliu, dekodamas Kurejui ir prašydamas sekmingos plutes, kalba poterių.

Kokla jėga lietuvių reiškiąsi religinis momentas, kaip jam patrauklus yra religinio bei bažnytinio gyvenimo papročiai, pastebėjo net religijos prieštai. Juk net Lietuvos laisvamanių patriarchas ir organizatorius J. Šliupas, vedamas patriotizmu, pats rūpinosi lietuviškųjų parapijų organizavimu ir bažnyčių statymu JAV. Ir kas šandien galetu sakyti, kad Šliupas tada klydo? Ar bažnyčia ten nėra visos tenyškio lietuviškojo gyvenimo centras? Išėiviu lietuviui nėra kitos tokios stiprios atamos pasaulio platybėse, kaip jo iš tėvynės išsineštoji nesužalota lietuviška katalikiška dvasia. Atsisakęs tėvų dvasios, jų gyvenimo formų, papročiu bei tradicijų, lietuvis nebebus lietuvis. Kuo gi jis tada skirsis nuo kitų? Neja vien kalba? Ją juk ir nelietuvis gali išmokti. Bet nelietuvis niekad neigys pilnos lietuviškos dvasios, neigys lietuviškojo charakterio. Ko kitatautis neigys, to lietuvis ir noredamas ilgai neatsikratys. Noredamas pasirodyti tarytum moderniškas, neigdamas tėvų religiją ir papročius, lietuvis tik save sukarikatūrina, bet amžiais suformuotųjų tautinių bruožų nepajėgia atskratyti. Net pačiam jam nepastebint, lietuvių lieka religingumo dvasios ir tada, kai jis net kovoja prieš ją.

"Teviškės žiburiai" delto lankosi nusistatymo, kad išėivių lietuvių gyvenimas turi būti tvarkomas ir organizuojamas nepamiriant šio pagrindinio veiksnio, visada jam skiriant tikamą vietą ir vaidmenį. Tai nebus pastoracijos reikalams skiriamas religinis laikraštis, bet lietuvių katalikų laikraštis. Jei lietuvių išėivių tarpe nesirodytų tendencijos žaloti pilnutinį lietuviškumą pameigiant katalikiškąjį bruožą, "Teviškės žiburiams" ne nereikėtų savo katalikiško nusistatymo akcentuoti, nes jo noras yra tamsinti savo tautai bei tautiečiams išėiviams. Dabartinės sąlygos ir tenka užakcentuoti. Kitaip būtų nesuprantamas ne laikraščio pastrodymas. Išėivijoje yra pakankamai laik-

KAS DEDASI KINIJOJE

Kinija yra didelis ir senas kraštas. Senais laikais ir viduramžiais ji turėjo ankštą kultūrą, kurios palaikais dar dabar tebegyvenama. Ilgus šimtmečius išbuvusi imperija, nuo 1912 m. ji virto respublika. Kinijos stiprybė yra didelis gyventojų kiekis, o silpnybė — jos didelis plotas. Dabartinis metu Kinija turi apie 470 mil. gyventojų ir virš 4 mil. kvadratinį mylių plotą. Taigi, apie pusę mil. kv. mylių daugiau už Jungtines Valstybes su visomis jai priklausiomis teritorijomis.

Kaipo turtingas kraštas, ji traukė ir save Europos kolonizatorių dėmesį, ir XIX amžiuje čia pridygo visokių užsieniečių koncesijų, kurios naudojo kinų gamtos gerybes pačios Kinijos ir savo naudai. Į tai su pavydu žiūrėjo japonai, kurie ruošėsi išstumti iš Kinijos europiečius ir patys ten išviespatauti. Jų šukis buvo: Azija azi-jatams.

Kadangi Kinijoje paskutiniaisiais laikais niekašos nebuvo tvarkos, nei tvirtos valdžios, ir vis vyko tarpusavio karai tarp Pietų ir Šiaurės provincijų, tai japonus tas sugundė pradėti Kinijos nukariavimą. (1937 m.). Griuvus Japonijai, karas Kinijoje nesiliovė: Sovietų Rusijos palaikomi, eme kilti Kinijos raudonieji, kurie žingsnis po žingsnio stumė Tautinę Kinijos kariuomenę su jos vyriausybe į pietus ir šiuo metu užvaldė jau beveik visą Kiniją. Šiuo metu spalio mėn. buvo oficialiai paskelbta "Kinijos Liaudies Respublika" — komunistinė respublika.

Raudonieji savo valdžioje jau turi arti 400 milijonų gyventojų. Jie eina į tautą su taikos šukių. Tai labai viliojantis šukis, nes kinai tos taikos neturi jau visas ketvirtadalis šimtmečio ir neapsakomai jos pasiilgę. Antras pažadas — bežemiškas suteikti žemes. Tai irgi neapsakomai viliojantis pažadas visada alkanam žmogui. Tai lygiai tie patys pažada, kuriais rusų bolševikai viliojo karą išvargintą rusų kareivį ir žemes ištroškusį bežemį. Kinų tautinei ambicijai pažadinti apyvartan paleistas dar vienas šukis: Kinija kiniečiams. Tai komunistų metodas kuo greičiausiai išstumti visus nemegiamus užsieniečius, geriau pasakius, vakarų bloko šalininkus, kad tuojau galetu apsitverti geležine uždanga.

Gimsta nauja Kinija. Raudona Kinija. Valstybė su ne-

raščiu, bet, deja, ne visi jie yra pilnutinio lietuviškumo sargyboje, ne visi pakankamai įvertina katalikiškąjį lietuviškos kultūros pobūdį, ne visi pakankamai vertina katalikiškas visuomeninio šeimyninio ir asmeninio gyvenimo formas. "Teviškės žiburiai" nusistatymas yra, kad jos yra saugotinos visomis jėgomis, nes tai musu savaimingo gyvenimo ir tautinio išlikimo laidas. Katalikiškumas yra neatsiejamas lietuviškojo charakterio bruožas, kuris amžiais saista visos tautos gyvenimo formas ir papročius. Tai yra tiesa, kurios irrodinėti nereikia. Ir "T. Žiburiams" šito nereikia. Del to, deklaravę savąjį nusistatymą pradedami darbą "TŽ" toliau imsis visu aktualiu problemų, kokias iškelia lietuvių išėivių ir lietuvių tautos dabar pergyvenamas momentas. Jungdamiesi į bendrą kovą dėl tautos teisių, dėl gimtojo krašto laisvės, rupindamiesi lietuvių išėivių visuomeniniu, kultūriniu ir asmeniniu praktiškųjų gyvenimu, "Teviškės žiburiai" ypatingo dėmesio kreips į lietuviškųjų gyvenimo formų, lietuviškųjų papročiu bei tradicijų išlaikymą, lietuviškos kultūros puoselėjimą, o kartu bus ryšininkas ir cementuotojas lietuvių išėivių bendruomenės. Šiam pastarajam reikalui yra įvedamas platus informacinis skyrius ne tik iš Kanados, bet taip pat ir iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Tam organizuojamas platus bendradarbių tinklas. Mes kviečiame tad visus dorus lietuvių jungtis į bendrą darbą ir nuosirdžiai talkininkauti straipsniais, nagrinejančiais principinius, kultūros ir praktiškąjį gyvenimo klausimus, o taip pat korespondencijomis ir žinutėmis iš viso pasaulio kampelių lietuvių gyvenimo. Bendromis jėgomis ir pastangomis "Teviškės žiburiams" padarysime mielą, visu laukiamą svečią, kiekvienam teikiančią teviškės gaivinancios dvasios, taip reikalingos ir išsilygtos išėivių, gyvenančių moderniškojo gyvenimo ivairumoje, veikiamu jo svaiginancio tempo, varginamu kasdieniškių rūpesčių.

Išėivių gyvenimas dvasiškai vyksta tyruose, kepinamas saulės, išaukiančios brangiškos teviškės dvasios troškuli. Prie gaivinanciojo gyvybės vandens srovės kaskime šulinį bendromis talkinimais jėgomis. Atsigaivinę ir atsikratę nuovargio pajusime, kad ne veltui dirbta ir vargta.

kinų patrijotai ir kad kalami vergijos pamčiai, vakariečiams tai nerupi.

Pingas yra galingas, — tai tiesa. Bet taip pat tiesa, kad jis yra aklas. Lygiai akli vakarai, kurie dar nesuskaito, kad Kinija pasaulio bolševikijai duos apie šimtą milijonų kareivių, — žmonių, kurie kareiviavimą laiko savo amatu ir ji atlieka visai gerai. Vakariečiai akli, jei jie nemato, kad Maskva ten yra sutelkusi visą savo dėmesį ir iš savo naujo grobio pigiai nepaleis. Titui Kinijoje vietos nebūs, nes jam bus nukirstą galva kankėčiau, negu ji spes pakilti.

Bepigu tad Maskvai dabar atleisti vadeles Europoje ir net pamatuoti alyvos šakelę, kai ji deda leteng ant baisiai didelio parbloško milžino, kurio raudonas šešelis nusidrieks toli į kaimynų daržus.

Raudonoji armija auga. Auga ir pasakiškai didelių skaičius. Išaugės ir ginklų kalvės, nes geležies ir plieno ir vergų neprisitiks. Kremliaus bokštų pauksmeje ju jau yra aštuoni šimtai milijonų, — visos trečdalis žmonijos. Juose visuose Maskva diegia neapykantią likusiam pasauliui. Pasauliui, kuri reikia sunaikinti. Sunaikinti, nes bolševikas nori tik vienas viešpatuoti. Ir Kremliaus valdovams vien apie tai pagalvojus jau iš džiaugsmo svaigsta galva.

Kinijos praradimas yra baisus smugis pasaulio demokratijai, žmonijos laisvei ir visai vakarų civilizacijai.

P. Klevinis.

Amerika ir Sibiras

Amerika lietuvių tautai seniai žinoma. Dar caro laikais lietuvių begdavo į Ameriką arba patekdavo į Sibirį. Dabar musis čia vel genama į Sibirį, o patekantieji daugiausia susitelkia Amerikoje.

Amerika ir Sibiras ne tikai mums, lietuviams, bet ir daugumai kitų tautų yra laisvės ir vergijos simboliai. Kai tik užgriuva kurią šali Sibiro masolai, užgula ir vergija, išsigali badadavės ir žmogaus prievartavimas. Žmones patenka po pjautuvą ir kuju. Amerika, priešingai, ateina nešdama laisvę ir išsivadavimą, kaip buvo per abudą praejusius karus. Ji pakelia prispaustą žmogų ir padeda tautos atsikurti sugriautą gyvenimą.

Amerika, tiesa, nėra "sukurusi kokio rojus ar dieviškojo sodo žemėje", kaip atvirai sakė Stephan Benet, vienas iš žymiausių Amerikos rašytojų, pasimiręs prieš keletą metų. Jis

teisingai nurodo, kad Amerika neišlaisvina žmogaus nuo visų rūpesčių ir neapsaugo jo nuo nedalos. Yra joje vargo ir sunkumų, bet tai neslepama ir taisoma. Amerikoje ir netikima, kad žmones galetu žemėje roju turti.

Yra kitas kraštas, kuris kurla "žemes roju" — tai sibirinė Rusija. Tas didžiausias pagyru puodas, kokio svietas nežinojo, giriasi savo tobulu santvarka ir visokių gerybių apstumu. Iš tikrujų, Sibiro viešpatia patiekia žmonėms "visokio gerio", daugiausia vargo ir prispaudos, mažiausia duonos ir laisvės. Rusijos gyvenimas skurdus ir šaltas kaip pati Sibiro taiga.

Amerika ir Rusija, du kaimynai prie šiaurės asigalo, sudaro ir du priešingus gyvenimo poliūs, nes kiekvienas iš jų kitaip vertina žmogų. Amerika ima žmogų toki, koks jis yra: nemegstanti prievartos, gimusi laisvai spręsti ir savarankiškai veikti. Ta laisva žmogaus iniciatyva ir padeda jam geriau žemėje isikurti. Iš Amerikos ji padare vadinamąją "aukso šalį" arba kraštą, kuris trauktė pritraukia žmones. Imigrantams yra kvotos, kad per daug nelaužiuotų.

Rusija gi turi rūpesčių, kad jos "rojus" neliktu tuščias. Adeltu tikta vartus ir minios žmonių išsibėgiotų: nieko nereikėtų vartyti iš Sibiro rojus". Taip yra delto, kad katorgine tvarka ateina bet kokią žmogų laisvę. Rusijoje žmogus negali pakurti kitaip, kaip im teiktva. Bolševikai nerša žmones tikta vieną laisvę: patiems įvoti ir ir raudona būda. Jūs užsiori išlysti, tai išlenda ir be atlyso, jei nespėja iš-

Antrojo laikraščio proga

Diena po dienos laukiama pasirodant "Teviškės žiburių" — antrojo Kanados lietuvių laikraščio, kuris atsistos šalia "Nepriklausomos Lietuvos".

Šia proga, tebus man leista pasveikinti šio sumanymo vykdytojus leidejus, redakcinį kolektyvą ir vyriausiąjį redaktorių. Palinkėti jiems noriu: glaudaus bendradarbiavimo tarpusavy ir su lietuviškąja visuomene; atviros minties ir tolerancijos, o pasisekimas pats gims ir auga.

Ne vieną tenka išgirsti tvirtinant, jog galeję ar turėję kol kas, užtekti Kanados lietuviams ir vieno laikraščio, kad dviems bus sunku išsilaikyti. Daleiskim, kad galejo užtekti, bet ką daryti tokiu atveju, kada dauguma skaitytojų nustoja pasitikėjimo, to vieno laikraščio reiškiomomis mintimis? Kada vieną rašoma ar sakoma, o kitaip daroma? Kada garsinamos visiemis "atidarytos durys", o i jas pasibeldus, per užpakalines duris patenki tiesiai į gurbą. Ką brangus broliai ir sesės lietuvių tada daryt? Aišku, kad reikia ieškoti išeities, o kad patenkinti čia Kanadoje, daugumoje naujai suvažiuavusius lietuvių, ta prasme, kad jie galetu pasirinkti sau artimesnę širdžiai spaudą, kad ju dvasia sutaptų su tuo, kas spaudoje dedama, kad jie ne tik jaustu pasitenkinimo, bet kartu, kad ir išėivijoje gyvendami, jaustu lietuvišką auklėjimą, lietuviškes palaikymą, jos ugdyimą — tam reikia platesnės spaudos, o tos erdves pasiekimui, reikalingas antras laikraštis. Jam gimti laikas, atrodo, visai pribrėndęs.

Kaip sena kanadietė lietuve, norėčiau atkreipti dėmesį gerb. "TŽ" redakcijos ir busimųjų bendradarbių bei korespondentų į vieną, naujai atvykusių lietuvių sąvoką, kuri pakartotinai lietuvių spaudoje buvo ir gal dar bus reiškiama. Butent: kad ne šiauciams ir kriauciams spaudoje ar visuomeniniuose reikaluose savo mintis reikšti; tą esą reikia palikti diplomuotiesiems žurnalistams ir kitokiems profesionalams.

Ši mintis ne tik klaidinga, bet galetu virsti ir labai žalinga. Žalinga lietuvių išėivijoje išlaikymui ir pačiai kovai už Lietuvos nepriklausomybę. Panašiu būdu reiškejam reiktu atsiminti, kad mes visi ne laisvoje Lietuvoje randames, bet išblaškyti tukstančių mylių platuose, tarytum diegeliai sukaisioti kur ne kur tankiuose ir svetimuose miškuose, ar nendre neįsiamtuojamuose tyruose, vėjo linguojama ar saules kepinama. Ir kas su tais daigeliais ir su ta nendre atsitiktų, jeigu jie atsakytų kovoti prieš tas kliūtis ir už savo išsilaikymą? Jie išnyktų. Išnyktų ir lietuvių, patekę svetimon šalin ir visiškai skirtingu kulturon, jeigu jie apsidarė ir neradę diplomuotų žurnalistu ir kitokių profesionalu, numotu ranka sakydami: Eh, nėra čia išmoklintų žmonių, o ką čia man šiaučiai, kriaučiai ar kaimo bernai pradėti... tegu buna kaip yra...

Taip, mieli broliai dipukai, šandien jus atvykę Kanadon ir patekę didesnen ar mažesnen lietuvių kolonijon, ne tik galite susikalbėti, dažnai gražia lietuvių kalba, bet jus randate lietuviškas parapijas, daug draugijų ir nepalaužtą lietuvišką dvasią. Ir už tai turetumet būti dėkingi ne kam kitam kaip tiems šiauciams, kriauciams, kaimo ukinknkačiams ir bernams, o neretai ir kitokiems amatininkams, nes prieš 25 metus i Kanadą beveik išmintinai tik tokie imigravo.

Taigi, mums reikia ne skirstytis i profesijas ar nurodymeti, kas kam dera veikti, bet šaukti bendrai visus, broliai ir sesės, i darbą, i talką už Lietuvos laisvę ir už lietuviškes išlaikymą išėivijoje! Taip kaip mirtis lygiai skina visus iš gyvenimo, ar tai butu karalius ar ubagas — taip tautos idealai vienodai brangus visiems ir mokekim bendrai už juos kovoti!

Maria F. Yokubyniene.

šokti per langą.

Prievartaujamas žmogus visada nuvedamas į katorgą arba "Sibirą", kuris gali būti ir ne už Uralo. "Sibiras" esti visur, kur žmogus žmogų kaip gyvuli pavergia. Tuo tarpu laisvas žmogus sau susikuria "Ameriką", kuri gali būti bet kurioje žemes vietoje. "Amerika" bus ta šalis, kur žmogus gales visai laisvai savo gyvenimą tvarkyti ir kitiems nenkenkti.

Kai mes buvome nepriklausomi ir musu šalis buvo vadinama "Mažąja Amerika". Vadiną ją tuo vardu ne kas kitas, o žmones atėję iš Sibiro ir su-type visą musu darbą i laisvę. Bolševikai pagiežiai nenekte Lietuvoje viso, kas tikta primine jiems laisvę ir geresni gyvenimą, kas užmine jiems Amerika. Amerikos jie nenekte ir nenekia visu savo išlutimu, nors uždusę ją vejasi ir pasivyti negali. Ju pagieža nukreipta ne tiek i Amerikos medžiagines ir dvasines aerybes, kurių jie neturi, kiek i pačią gyvenimo tvarką.

Laisvo gyvenimo pranašau-

mas prieš vergiją duria i opiausią bolševikams vietą. Visos ju išpustos iliuzijos, kad žmones galima padaryti laimingus prievarta, supliuška kaip muilo burbulai. Antai, valdydami kelis kartus didesnį plotą negu JAV, turedami ne mažiau gamtos turų ir milijonus vergų, vergdami nuolat kitus kraštus, bolševikai vis delto negali savo žmonių nei gerai aprenkti, nei pavalgydinti nei laimingais padaryti. Komunistinis "rojus", kaip neramstomas, vis atrodo žemes pragaru, o del planuojamo kolektyvinio ukio vis nesimato šviesesnės dienos. Sovietu Rusijoje visos dienos per visus 32 metus vis tokios pačios asarotos, kruvinos, nykios ir alkanos. "Tarybiniam" žmogui, valdomam lazdelines komunistu tvarkos, telieka vis guostis, kad kada nors bus geriau, kada nors — kai bus su-niokotas ir likęs dar laisvas pasaulis. Sibiro vergija araso visiemis. net ir tiems, kurie šandien džiaugiasi Amerikos laisve, jei skubiai nebus imtasi laisvinti visi, kurie jau Sibire kenčia.

S. Suž.

Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos

nares,
skyrtu valdybas ir
Dvasios Vadus

sveikiname Kristaus Gimimo Šventėje ir Naujuose Metuose.

Linkime laimes asmeniniam Jūsų gyvenime, sekmingos veiklos vykdam Sąjungos uduvinius ir igyvendinam lietuvių moterų tarpe musu šuki TIESĄ ir MEILĘ.

Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos

Centro Valdyba.

Naujasis Lietuvos Gen. Konsulas

1949 m. gegužės mėn. 24 d. staiga mirus Lietuvos Generaliniam Garbės Konsului Kanadoje plk. ltn. Grant-Suttie, Lietuvos Generalinio Konsulo postas Kanadoje buvo be valdovo. Lietuviai dideliam džiaugsmui, nuo 1949 m. gruodžio mėn. 1 d. Toronto Generalinio Konsulo pareigoms yra paskirtas Ministeris Vytautas Gylis. Jo paskyrimas Kanados vyriausybės yra priimtas. Šia proga apie naująjį Generalinį Konsulą noretusi išsistarti kiek plačiau ir lietuviškai visuo-menei patiekti keletą jo biografinių bruožų.

Vytautas Gylis yra gimęs Kudirkos Naumiesčio valsč. Mokslus ejo Marijampolės ir Kauno gimnazijose ir Petrapilio universitete, teisiu fakultete.

Lietuvos nepriklausomybę paskelbus, V. Gylis grįžta į Lietuvą ir tuojuo stoji į valstybinių darbų, užsienio reikalų tarnybą. Jis buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos diplomatu, pasiūstų ir užsieni. Jo tarnyba buvo labai įvairi. Vytautas Gylis buvo pirmasis Lietuvos atstovas Suomijoje. Po to ejo tas pareigas ir Estijoje.

Lietuvai sutvarkius savo diplomatinis santykius su Vokietija, V. Gylis buvo paskirtas Lietuvos konsulu į Karaliaučius, nes prasidėjo gyvesni prekybiniai santykiai tarp Lietuvos ir Rytprūsio.

Kaip gabiam organizatoriui, jam tekdavo dažna misija steigti Lietuvos diplomatinės ir tarnybinės įstaigas svetimuose kraštuose. V. Gyliai prisiejo tvarkyti mūsų prekybą su Danija ir teikti iš ten žinias apie danų ūkininkų kooperatyvinę veiklą, apie vystymą daniško eksporto į Angliją, ypač apie pavyzdinę danų žemės ūkio tvarkymą, pienininkystės produktų ir bekono gamybą, rusiavimą ir pristatymą į Londono ir kitų svarbesnių Anglijos miestų rinkas. Jo išsamus pranešimai šiais klausimais padėjo mūsų vyriausybei suorganizuoti ir išvystyti bekono, sviesto, kiaulienos ir kiaušinių eksportą į Angliją, Belgiją ir kitur.

Keturis metus V. Gyliai teko išbūti konsulu Rygoje, kur uoliai darbovosi lietuvių kolonijoje Latvijoje.

Žemės ūkio ir gyvulininkystės produkciją Lietuvoje išvys-

čius, iškilo reikalus atkreipti ypatingą dėmesį į Anglijos rinką. Šitai misijai Lietuvos vyriausybė pasirinko V. Gylį, paskirdama jį Generaliniu Konsulu Londone.

Vos porą metų sekmingai pasidarbavęs Londone ir tik supejus arčiau susipažinti su Didžiosios Britanijos ekonominių reikalais, V. Gyliai teko pasitraukti iš to darbo ir vykti į Klaipėdą, į begaliniai atsakomąją Klaipėdos Krašto Gubernatoriaus postą. Užmegz- gus ryšius su vietos gyventojais ir suejus į geresnius santykius su politiniais krašto veikėjais, Vokietijoje isigalejo Hitleris. Tuomet jau paaiškėjo, kad joks bendradarbiavimas su provokišku elementu nėra įmanomas. Tuo metu p. Gylis buvo grąžintas į savo senas užsienio tarnybos pareigas. Jis buvo paskirtas Lietuvos atstovu Belgijai.

Tais laikais Lietuvos eksportas, smaugiamas hitleriškos Vokietijos, turėjo ieškoti naujų rinkų ir naujų galimybių. P. Gyliai pavyksta surasti naujas rinkas Belgijoje, Liuksemburge ir šiaurės Prancūzijoje. Mūsų naujai sutvertas prekybos laivynas reguliariai lankė Antverpeno nuostą, pristatydamas sviestą, kiaušinius ir šaldytą kiaulieną į minetas sritis.

Paskutinis p. Gylio postas buvo Stockholme, kur jis buvo įgaliotas Ministeris visoms trims Skandinavijos valstybėms. Bolševikams užėmus Lietuvą, p. V. Gyliai darbuose sustabdė. Jo kredencialai iki šiol nėra grąžinti ir jis laikomas laikinai suspenduotu savo diplomatinės pareigos Skandinavijoje.

1949 m. balandžio mėn. 1 d. Vytautas Gylis apleido Svediją, persikraustydamas į Kanadą.

Naujasis p. V. Gylis paskyrimas Kanados lietuvių džiugina ne be pagrindo. Prityrusio diplomato asmenyje turesime gerą užtęmą visuoje mūsų ir mūsų brangios Lietuvos laisvės atstatymo reikaluose. Ponui ministeriui Gyliai, perimančiam Generalinio Lietuvos Konsulo Kanadoje pareigas, linkėtina gražios sekmes ir vaisingo darbo.

Pramys Alėnas.

Tremtinių vargai

TREMTINIŲ VARGAI VOKIETIJOJE

Tremtinių gyvenimas stovyklose šiuo metu yra pilnas rūpesčių ir nerimo. IRO vadovybė visų rudenį vykdė naujus skyringus, turėjusius išaiškinti visu DP ateities perspektyvas. Nežinios išskankintiems žmonėms pagaliau suteiktas dar vienas smūgis, butent pasiskelbimas, kad nuo 1950 m. birželio 30 d. IRO jokios paramos nebeteiks. Atrodytu lyg tie žmonės kalti, kad jie tebesėdi stovyklose. Iš tikrųjų jie visi jau senai butu emigravę, bet neturėjo galimybių. Visu viltys ir akys buvo nukreiptos į JAV, bet pirmojo DP išleidimo įstatymo leisti šie skaičiai jau baigiami užpildyti. Iki lapkričio 1 d. vizų į JAV buvo išduota jau 160.896. Sekantiems 1950 m. iš nustatytos normos liks gal apie 20 tukstančių. Visa viltis, kad naujas įstatymas bus priimtas, kuris leis išvažiuoti dar 139.000 DP. Deja, šiuo naujuoju įstatymu lietuvių jau mažiau tegalės pasinaudoti. Jis bus palankesnis tik Mažosios Lietuvos lietuviams.

Pirmuoju įstatymu lietuvių gal pasinaudoti apie 20.000, apie 15.000 jau yra atvykusių į JAV. Deja BALFo ir kitų organizacijų rūpestiu, į JAV atvykusių lietuvių nuostimis yra palyginti nemažas. Kadangi ne-

mažai lietuvių išvyko dar į Australiją, Kanadą, iš dalies ir į Pietų Ameriką, tad tremties stovyklose ju nebe taip jau labai daug belikę. Šiuo metu JAV zonoje lietuvių tremtinių priskaitoma apie 7.000, o Anglijoje apie 8.000. Yra dar keletas tukstančių Prancūzijos zonoje. Emigraciniai formatai dabar atliekami greitesniu tempu. Po Naujo Metu juos žada dar sparčiau vykdyti.

Jei bus priimtas naujas DP išleidimo įstatymas JAV, jei tės imigrantu išleidimą Australiją, jei vel pradės gabenti darbininku Kanadą, kaip žada, per 1950 m. pirmąjį pusmetį daugumas lietuvių emigruos. Tačiau liks nesveikieji, kurie emigruoti negali. Ju ateitis liudna ir visą laiką tures buti viso pasaulio lietuvių rūpestiu. Juk vargstančio brolio apleisti nevalia.

Daugumai tremtinių išvykus, kultūrinė veikla Vokietijoje taip pat pakriko. Iš laikraščių beliko vos vienas. Leidyklų daugumas taip pat užsidarė. Mokyklos vos beveigė. Joms ypač maisto stovyklų likvidavimui, gyventojų kilnojimas, mokytojų ir mokinių emigravimas. Pasišventeliu deka, jos betgi daug kur dar tebesiliko ir daromi planai suorganizuoti mokyklas vaikams tu tėvų, kurie emigruoti negalės, turės likti Vokietijoje.

TREMTINIŲ GLOBA IRO BAIGS 1950 M. BIRŽELIO MĖN. 30 D.

Bad Kissingene esanti USA visoms stovykloms išsiuntinėjo bendrąsias, kuriame praneša, kad IRO veiklos prailginimas numatytas istaigu likvidaciją datos nekeičia nei Vokietijoje nei Austrijoje ir kad nuo birželio 30 d. tremtiniai jokios IRO globos nebeturės. Išimtis daroma tik tiems, kurie tuo metu atlikę emigracinius formalumus. Esą numatoma, kad po minėtosios dienos emigracines stovyklas liks Miunchene, Augsburgu, Ludwigsburge, Butzbache, Amberge ir Schwein furte. Taip pat liks keletas stovyklų emigracijos tarnybos darbininkams. Taip pat busių paliktos profesinio paruošimo mokyklos, bet tik tiems, kurių emigraciniai reikalai busių sutvarkyti. Nauji pabegėliai, kurie paprasė ar paprašė globos po spalio 15 d., į stovyklas nebusių priimami ir negausių jokios IRO paramos, net nei emigracijai, nei repatriacijai. Po š.m. gruodžio 30 d. į esamas stovyklas negalės buti priimtas niekas, net ir tie, kurie turi taip vad. eligibility, t.y. pažintąs teisės į globą. 1950 m. birželio 30 d. busianti paskutinė diena, kurią IRO stovyklų gyventojus dar maitins ir viskuo aprūpins.

Iš lietuviško pasaulio

NAUJOKAI KURIASI ARGENTINOJE

— Spaustuvininkas Vaitkevičius renka "Argentinos Lietuvių Balsą". Jis dirba dar ir kitose spaustuose. Jo žmona p. Vaitkevičienė siuva namuose, o dvi dukterys, Birutė ir Valentina, darbuojasi vienoje eksporto bendrovės raštineje. Jie gyvena J. Laurinavičių namuose, tačiau jau turi susipirkę baldus ir dailios kur pirkti sklypą namams pasistatyti.

— Inž. Stašaitis, atvykęs pas savo gimines Firevichius ir Posadas Misiones provinc., 1.350 km nuo Buenos Aires, dirba prie statybos ir jau turi savus namus.

— Dr. J. Kuncaitis, buvęs Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos asistentas, Cordoboje gavo darbą pagal savo specialybę. Gyvena ten su šeima ir yra puikiai išikūręs.

— Veterinarijos gydytojas Dr. Sakalauskas gyvena La Platoje.

— Ekonomistas Šimoliūnas gyvena Corrientes mieste, 1.100 km nuo Buenos Aires, kur tarnauja riebalų eksporto konsionieriaus J. Jonušo fabrike. Jo žmona, provizore, dirba kaip chemikė.

— Dr. P. Nevardauskas, gavęs Sveikatos Ministerijoje paskyrimą, gražiai išikūrė šalies pietuose: La Muraja, La Pampa.

— Dr. Masiulis dirba ne savo srityje, tačiau yra dailininko A. Viduno ir VI. Palačionio meniškojo stiklo braižyklėje.

— Žuvininkystės technikas Kiesylis dirba prižiūretoju guminių išdirbinių fabrike. Jo žmona, Kaune buvusi banko tarnautoja, Buenos Aires yra plauku šukuotoja. Kiesyliai jau nusipirkimo sklypą ir daro pasiruošimus savų namų statybai.

— Laikrodininkas Balčiūnas, atvykęs su šeima pas K. O. Balčiūnus, atsidarė dirbtuvele, taiso laikrodžius ir dailios, kur čia susisukti sau gužtelę.

— Idomiai savo gyvenimą pradėjo vienas "Elza" laivo keleivis žemaitis Kulvinskis.

Šis tautietis dirba tekintoju (tornelior), gaudamas po 4 pezus už valandą. Kad nereikėtų mokėti buto nuomos, jis pasistatė "namelį ant ratų", tuščiam vieno lietuvių sklype...

LIETUVIAI MENININKAI AUSTRALIJOJE

Australija turteja lietuvių menininkais. Vieni iš pirmųjų ten nuvyko smuikininkas Gabrielavičius ir šokeja Nasvytis-Gabrielavičienė; vėliau nuvyko rašytojas, feljetonistas Pulgis Andriūsis, dailininkas Rukštelis ir muzikas Simkus. Pastarasis jau suorganizavo chorą, kuris birželio 5 d. turėjo pasirodymą atidarant stovyklą ties Adelaida. Ten ivykio gražus koncertas. Koncerto dalyviai turėjo puiką progą apžiūrėti dailininko Rukštelės dailės darbų parodą.

JONAS RIMSA ŽYMAUSIAS BOLIVIJOS DAILININKAS

J. Rimša šiuo metu yra laikomas geriausiu Bolivijos dailininku. Jo paveikslai puošia valstybes ir miesto rumus ir yra labai aukštai vertinami.

Nežiūrint to, dailininkas gyvena labai kukliai, nes visas pajamas sunaudoja medžiagoms, pats pasitenkindamas tik pragyvenimo minimumu. Jis yra didelis altruistas, savo le-

šomis išlaiko aukštuosius mokslo kursus Sucre ir La Paz miestuose. Surinkęs 20 gabiausių mokinių, dvejus metus vargo su jais, apleisdamas savo tiesiogines pareigas ir prasiškolindamas. Tačiau jis dėl šito nenusimena ir drąsiai kovoja su kliūtimis.

— Tapyčiau, — rašo jis vėname laiške, — ir aname pa-saulyje, jei tik neturktu medžiagos, kurios stoką taip skaudžiai jaučiu šioje ašaru pakalnėje.

DAIL. A. RIMKUS DAILES PARODOJE BRAZILIJOJE

Lietuvius dailininkas A. Rimkus, gimęs Rygoje, bet augęs Svedasu vlsč., Rokiškio apskr., per 1914-18 m. karą buvo pakekęs Rusiją. Ten lankė Eka-terinburgo meno mokyklą. Mokesi iki 1924 m. Po to grįžo Lietuvon, bet, kuri laiką pagyvenęs, 1929 m. atvyko Brazilijon. Čia, S. Paulyje, pradėjo dirbti mechaniku ir, kur nugarbėdamas minutėlę laiko, vis gilio menio studijas — tape, dare išmūli dailininku paveikslu kopijas, pieše gamtos vaizdus. Jo darbais susidomėjo brazilai menininkai.

Dail. A. Rimkus pakviestas dalyvauti Dailes parodoje Campinas mieste. Parodai musiški dailininkas atrinko 30 tikiškesnių paveikslų, daugiausia Lietuvos ir Brazilijos gamtos vaizdų ir kelias reprodukcijas. Galima sakyti, kad šis lieuvius dailininkas jau atrastas ir greitai tvirčiau atsistos ant kojų, nes čia meno ir dailės darbu parodoje visada žymi išsistatų kurininių dailės est išparduodama. Ir tai nebologomis kainomis. — Ž.

DAUG "VILNIU" S. PAULYJE — BRAZILIJOJE

Dažnai čia mūsų tautiečiai geria už Vilniaus sveikatą, nors pram. F. Čemarkos isteigtoji vyno, krupniko ir trejamkų dirbtuve bei pilytytute "Vilnias" pavadinimu, veikianti V. Zelinoje, beedama iš ranku ir rankas, jau kuris laikas yra atitekusios svetimiesiems. Lietuviai myli Vilnių, todėl "Vilnių" ir daugiau atsirado. Štai, tautietis Kazimieras Rutkauskas, S. Paulyje, ikure net tris "Vilnius"...

Siuvejas K. Rutkauskas, suvalkietis, kilęs iš Dabkiškio kaimo, Gižu valsč., Brazilijon atvykęs 1927 m., baigęs "Michel" siuvimo ir kirpimo akademiją ir diplomuotas pagal JAV sistemą, pirmąją "Vilniaus" siuvyklą atidare dar 1931 m. Mooca gatvėje, antrąją — 1933 m. prie S. Joao avenidos ir trečiąją — Duque de Caxias avenidoje Nr. 237. Šią pastarąją netrukus nupirko žinomas siuvejas Juozas Karpavičius, taip pat suvalkietis. Taigi, dabar, kas nori "Vilnių" siuti rubu, eina — arba pas K. Rutkauską arba pas J. Karpavičių. — Ž.

LIETUVIŲ DANIOJE MAZEJA

Lietuviai tremtiniai Danijoje visą laiką jautėsi neįaukiai, o bolševikai nuolat dare spaudimo ir Danijos valdžią, reikalaudami juos, kaip ir kitus pabėgėlius, jiems išduoti. Danų valdžia šitokio nežmoniškumo nepadarė, tačiau ji taip pat labai pageldavo, kad jie kur nors išvyktų. Spalio 20 d. apie 500 tremtinių iš Danijos išvyko į Australiją. Ju tarpe buvo apie 150 lietuvių. Tai sudaro maždaug pusę Danijoje bebuvusių lietuvių. Likusieji rupinasi kaip nors išemigruoti į Kanadą ar P. Ameriką. Į JAV patekti jiems negalima, nes DP išleidimo įstatymas Danijoje gyvenusių DP neapima.

Kaledu ir Naujuoju Metu Švenčių proga

sveikiname Vyriausiąją Lietuvių Išlaisvinimo Komitetą, Lietuvos diplomatinės ir konsularinės atstovybės, lietuvių organizacijas ivairiuose pasaulio kraštuose ir visus Kanados bei kitų kraštų lietuvių ir linkime, kad sekamaisiais metais mus nuo tėvynės skirianti uždanga nukristų ir pamatytume Tėvynę laisvą ir Nepriklausomą.

Broliai kėnciantieji tėvyneje ir Sibiro taigosel

Kaledu varpu garsai daugelio Jūsų jau nebeprasiečia. Tad nors žalia eglutės šakelė teprimena Jums Kučių vakarą, kad viso pasaulio lietuvių jungiasi su Jumis Jusu kančiose ir pasiryžime. Toronto, Kanada.

Kanados Lietuvių Sąjungos Centro Valdyba.

PROF. ST. KOŚCIAŁKOWSKI

Lapkričio pradžioje lenku iš-eiviu spaudoje pasirodė atsi-saukimas, raginas organizacijas paimti savo globon Libane užkliuvusius kultūrininkus. Ju tarpe yra buvęs Vilniaus len-kiškojo universiteto profesorius, Mokslo Bičiulių Draugijos ilga-metis veikėjas ir jos muziejaus vedejas, žinomas istorikas, rašęs tik iš didžiosios Lietuvos kunigaikštijos istorijos, paruošęs didžiulį darbą apie Tyzen-hauzų, St. Kościółkowski. Bolševiku 1940 m. išvežtas į SS SR gilumą, po Sikorsko sutar-ties amnestuotas, išvyko į Iraną, o 1948 m. persikėlė į Beyrutą. Teherane jis buvo ikūręs Irano Studijų Institutą, o Beyrute — Lenku Mokslo Institutą, kuris buvo surinkęs daug vertingos medžiagos. Kai IRO ruošiasi baigti savo veikimą, iš-kilo ir Beyrute esančių lenku pastovaus ikurdinimo klausimas. Pagal londoniškes lenku vyriausybės sprendimą, jei kas nepasirūpins jo pergabenti į JAV, JAV arba į Kanadą, prof. Kościółkowski turetų atsidurti Belgijoje, specialioje karštinėje seneliu prieglaudoje.

NORVEGIJA PRIIMS 200 DP LIGONTU

IRO ruošiantis likvidacijai, viena sunkiausiu problemu yra emigruoti negalinčių ligoniu klausimas. Iš Bad Kissingen IRO informacine tarnyba praneša, kad Norvegija pirmo-ji yra pasižadėjusi priimti bent 200 ligoniu DP. Ju tarpe bus 50 aklų, kurie ten bus moki-mi ir atitinkamų darbų. Jei išmokė darbo jie galės verstis patys, ju vieton bus paimti nau-ji. Iki 1950 m. birželio 30 d. į Norvegijoje ju išlaikymo išla-das padengs IRO.

PANAIKINTOS DP STOVYKLOS US ZONOJE VOKIETIJOJE

Pagal oficialius IRO duome-nis spalio mėn. panaikintos US zonoje Vokietijoje šios DP stovyklos (skliausteliuose buvę jų gyventojų skaičiai): Weinsberg (406), Fellbach (676), Donau-bastion Ulme (565), Leopold Kaserne Bayeruth (2.550), Fischbach (1.550), Bleidorn Kaserne Ansbach (500), Stephans-Kirchen (1.350). Iš viso — 7.597 asmenys.

Lapkričio mėn. panaikinta stovyklos Hanau (1.260), Wasserdingen (2.250), Wuerzburg (180), Schleisheim (4.850), Muenhen — Daim (1.260). Viso 12.800 asmenu.

NAUJAS LTB VYR. KOMITETAS

Emigracija pakeičia visus tremtinių organus. Del jos kinta ir LTB (Lietuvių Tremtinių Bendruomenės) Centro Komite-to sudėtis. Po paskutinio persitvarkymo ji sudaro: pirmininkas gyd. J. Balčiūnas, vicepirmin-kas J. Šlepetys, sekretorius E. Nockas, nariai — adv. Repšys ir A. Vaitkus.

KODEL BREMENE DAUG KAS IKLIMPSTA

Per IRO spaudos konferenci-ją Bad Kissingene i vieno žur-nalisto klausimą del Bremene sulaikytu emigrantu, ikurdini-mo skyrus vedėjas Thomas paaikšino, kad sulaikytu esą 2100. Iš ju 1001 esą netvarkoje dokumentai. Dalis turinti buti dar patikrinta CIC, kiti — kitu institucijū. 341 katalikas, kvie-čiami privačiu asmenu, turi laukti del to, kad ju sausumos kelione apmokanti labdaringa organizacija Travellers Aid Society tuo tarpu neturinti lešų. Tie busių išvežti, kai ju kvie-

jai pasižadėsią apmokėti ju ke-lionę geležinkelio iš uosto iki paskyrimo vietos. 550 ukrainie-čių turi laukti del to, kad juos kviečianti organizacija Zudak neturinti darboviečių. Del to jie esą išleidžiami laipsniškai, kai kam darbovieta surandama. 72 emigrantai buvę priversti Bremene užtrukti del šeimyniš-ku santykių, pav., vyrai lau-kia žmonu ar priešingai. 111 del ligų, 17 per nesusipratimą i Bre-meną buvę atsistui be vizu, o 8 sulaikyti del venerinio ligu.

NERAŠTINGUMAS DP TARPE

Kadangi daugelis valstybiu neisileidžia beraščių imigrantu, tai IRO pastaroju metu surin-ko neraštingųjų statistiką ir pradeda apmokymą. Kartu nori pramokyti šiek tiek ir anglu kalbos. Kaip skelbia IRO cen-tras Ženevoje, neraštingųjų DP rasta išviso 2882: ukrainiečių — 1530, lenku — 1230, rusu — 472 ir jugoslavų — 40.

LIETUVISKAS TEATRAS BRITANIJJOJE

Lietuviškojo teatro sukurimo iniciatyvos Britanijoje emesi manchesteriečiai. Susiradus keletai aktorių, jau pasirėisku-siu Lietuvoje, prie ju prisidėjus megejamus, Manchesteryje ža-dama sukurti visai rimtą kolek-tyvą. Kolektyvo vedeju yra bu-vęs Marijampolės teatro akto-rius Kvedaras. Pradžiai pasi-ryžta pastatyti Vaičiūno "Su-drumsta ramybė". — BrL.

VERTINGOS KNYGOS

Pas "Aufbau" leidyklos atstovą Kanadoje galima užsisakyti:

1. Dr. A. Šapoka, "Lithuania through the Ages" \$2.50
2. Inž. T. J. Vizgirda, "Vilnius" \$2.50
3. "Vytis", kambarinio formato \$0.50
4. "Žalgirio mušis", spalvotas paveikslas \$0.50

Knygos siunčiamos apdetu mokesčiu arba prisiusint pinigus: Pr. Rudinskis, 350 — 7th Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que.

Sveikinu Šv. Kaledu progą visus savo mielus klientus, linkėdamas laimingų Naujų 1950 Metų!

Visi mieli tautiečiai prašomi apsilankyti mano jaukioje

LIETUVIŠKOJE VALGYKLOJE KAZYS CIBAS

1002 Dundas Street West. Toronto, Ont. Telef.: ME 0023.

Sveikiname su Šv. Kaledomis ir linkime savo mielėms klientams — kosūmeriams linksmu 1950 Nauju Metu!

LIETUVIAI KIRPEJAI

JONAS JOTAUTAS ir ALBERTAS ŠIAUDINIS

332 Dundas Street West. Toronto, Ont.

Visus savo klientus maloniai sveikiname su Šv. Kaledomis ir linkime geriausiu ir laimingu Nauju 1950 Metu!

LETUVIŠKA SIUVYKLA

V. NARBUTAS, F. HAGEDORNAS, J. ČAPLIKAS

1004 Dundas Street West. Toronto, Ont.

Savo mielus klientus Šv. Kaledu progą nuoširdžiai sveikinu ir linkiu laimingų Naujų 1950 Metų!

LIETUVIŠKA SIUVYKLA KAZYS ARDAVIČIUS

828 Dundas Street West. Toronto, Ont.

LEIDEJAI IR REDAKCIJA mieluosius skaitytojus labai atsiprašo, kad laikraštis pasirodė kiek vėliau, kaip buvo žadeta ir ne su visais lietuviškais ženklais. Fabrikui pažadėjus ženklus pa-gaminti greitai, buvo ju laukiama. Deja, ju nesulaukėme, o pri-metėjusios Kaledos priverte pirmąjį numerį išleisti ir be ženklų. Nr. 2 pasirodys 1950 m. sausio 4 dieną ir toliau eis kas savaitę.

LIETUVA, TEVYNĖ MUSU

Minint 50 metų nuo dr. Vinco Kudirkos mirties

Atstokime visi ir pagiedokime graudžią giesmę.

Tai musu žemes giesmė. Ji buvo musu garbes šauksmas, musu laisvės dienu palydovė.

Šiandien liudni mums tie žodžiai: su jais regime savo teviškę nudienėje jos gelioje ir vergės dalioje.

Buvo ji šviesi ir laisva. Buvo ji mums brangi ir gera, ir globe mus, kaip tikroji motina.

Mes buvome jos vaikai ir džiugta širdimi giedojome jos giesmę.

Lietuva, Tėvyne musu! Ir šiaudien mes esame tavo: kiekviena savo alsavimu, visa savo butimi ir visomis savo viltimis.

Tu ten vaitoji savo priepaudoj. Mes, išblaskyti, liudim be tavęs, minedami tavo sielvartą.

Graudžiai mes giedame tavo giesmę: nera džiaugsmo musu krutinese, kada tu ten kenti ir aimanuoji, senoji musu gimdyvė ir penetoja.

Tu esi musu žeme, musu žiloji motule ir musu lopšys.

Tu esi musu gentis ir musu žmones, musu senovės dienu garšas ir dabarties kova bei auka.

Su tavo giesme, kurią išnešiojom po tolimes žemes, po vandenynus ir salas, musu sie-

la sujunda ir šaukia:

Lietuva, Tėvyne musu! Tu esi musu meile, pasididžiavimas ir džiaugsmas. Tu esi musu garbe, prieglobstis ir viltis. Būdejimuose ir sapnuose regim tave, kaskart gražesnę ir skaistesnę tavo gelioje.

Ilgesio nešami, mes grįžtame i tave — savo siela ir svajone, savo kunu ir krauju.

Mes begame i tave, kaip ištroškę prie vandens vėsme. Mes begame savo triuse ir maldoje, nes tu esi musu žeme, musu brangioji motina ir ramintoja.

Tavo vardan mes stojames ir einam: mus veda ilgesys ir tikėjimas — tikėjimas tavimi.

Lietuva, Tėvyne musu! Mes tikime tavimi ir tavo aušra: tu patekiesi skaisti kaip žvaigždė, ir laisva, ir graži.

Iš kruvinu laiku tu išeisi i amžių garbę ir i kuriančiąją dieną.

Mes tau giedosime linksmą giesmę, susirinkę po prieglobiančią tavo sparnu.

Mes giedosime tau meiles ir džiaugsmo giesmę, budami vienas balsas su tavim, nes tu esi musu žeme, musu motina ir musu lukestis ligi amžių pabaigos.

A. Vaičiulaitis.

Kaledos teviškeje

KAZYS BRADUNAS

Baltieji eglėnai palinksta
Ir klausosi džiaugsmo užgimstant —
Atbėga skambučiai atbėga
Per baltą kaledinį sniegą.

Iš tolo arteja arteja...
Pro šalį... Ir pralenkia veją!...
Ir tuoj už tų melynų šilo
Tyliau, vis tyliau... ir putilo...

Dubysos dobiečiai BERN. BRAZDŽIONIS

I pietus skrido paukščiai, i vakarus šešėliai,
O tavo siela skrido i šiaurę — atgalios...
Kas nakčiai pasiskubins, tas rytui pasivelins
Ir perejęs pro kryžkeles ims ir paklys keliuos.

Aš nežinau rytojaus, tu nežinai likimo,
Nuo poliaus iki poliaus — bevilte nežinia...
Nuo optimizmo kaukiu, nuo pesimizmo grimo
O, Viešpatie, apsaugok netikeli manel!

Graudi daina Kentucky, sunki dalia Ohio,
Long Islando gražiausia pakrante — Stony Brook,
Bet pro Manhattan rumus regiu aš jį kaip svaję,
Jį — po ramuniu kilimu, po sniego sidabru.

I pietus skrenda paukščiai, i vakarus šešėliai,
O mano siela skrenda i šiaurę — atgalios...
Piliakalnių papėdes, Dubysos dobiečiai
I tolimą, i mylimą, i Lietuvą vilios!

“SUDRUMSTOJI RAMYBE” TORONTE

Gruodžio 17 d. Toronto Lietuvių Meno Megeju Grupe pirmą kartą pasirodė scenoje su J. Jagelos režisuota premjera, Petro Vaičiūno 4-rių veiksmu drama “Sudrumstoji Ramybe”.

Pastatytoji drama lietuviams, ypač gyvenusiems Tėvyne, jos Nepriklausomybės laikais, yra gerai pažįstama. Ji, kaip Valstybės teatre, taip ir provincijoje megeju scenose, daugeliu kartu buvo vaidinta.

Žvelgiant i šio sunkoko veikalo pastatymo visumą, reikia pasakyti, kad buta joje tam tikru trukumu, kaip pav., tokios bendrines scenas, kaip vaizdų nuotaika — su didoka doze dirbtinumo, gal daugoka šaržo, o mažą gyvenimiškumą. Kritiškosios scenos daug kur neišryškintos, permaža išgyventa tikrojo jausmo.

Tačiau režisierius p. Jagela ir aktorai parodė daug pasišventimo ir ju kruopštus darbas dave gražius vaizdus. Torontiečiai lietuviai atleityje iš ju tikisi daug ir gana daug.

Iš vaidintojo B. Saplyso Liudo Sauleno, architekto rolę jautėsi savas ir itinakinantis. Tai buvo vienas iš stipriausių aktorių, dižia dalimi savo vaidmenį “iš-

vežęs” gana gerai. M. Labanauškaite, jo žmonos Danutės rolę, ypač pradžioje, pirmame veiksmo, dave itin gerą rimtos ponios ispūdį, net buvo neitinkamas jos nuslydimas, tačiau vėlesniuose veiksmuose jautėsi stoka išgyvenimo, ypatingai kritiškaisiais momentais, kurių jos rolę netruko. A. Lapaitis, klebono, Sauleno dede, scenoje laikėsi gerai. Gal truko jam tik kunigišku manieru, o balso intonacijoje jautėsi monotoniškumo. Petraitis, muzikas Jonas Tvirbutas, oraus muziką ir prasišėrusio valkatos rolęse buvo neblogas. Tik vietomis buvo nuslūsta iš naturalumo, jautėsi perdetas vaidybiškumas. V. Norkui, policijos vadui Karučui, gal kiek truko sceninės drąsos. S. Regelskyte pavaizdavo itinakinančiai jo žmonos Paulinos, koketės ir rafinuotos miesto damos tipą. M. Krejeryte, klebono gimnaitę Marjytę, savo rolę atliko laipsniškai gėjančioje itampoje. Ypač i pabaigą — jos vaidmuo buvo išgyventas. V. Stukys techniko Banačio rolę buvo įvairiai mas kaip “žaloka medžiaga” scenai, tačiau su tendencija įprasti. V. Rutele senio Tvirbuta,

muziko tevo, rolę gerai pavaizdavo prasišėrusio Lietuvos bajoro, o vėliau — grįžusio i tiesu gyvenimo kelią asmens tipą. J. Gaizutis ir V. Paukštys, senojo ir jaunojo ukininku rolęse išėjo kiek daugokai sukarikaturinti. Tai jau režisieriaus dalykas.

Trukumu niekur netruksta, tačiau su džiaugsmu tenka konstatuoti faktą, kad, Toronte kuriasi jaunas, veržlus ir gražus scenos atžalynas. Del šito veikalo pastatymo ir jo puikaus pasisekimo — nemaža sale buvo pilna žiurovų — didelis kreditas priklauso pasišventusiems aktoriams ir ju režisieriui p. Jagelai, kuris tą viską dare, gali-ma sakyti, iš žalos medžiagos, iš neprityrusių megeju ir, svarbiausia, atitruktamų nuo kasdieninio darbo laiku.

Kostiumai scenos aplinkai atitiko. Grimas, taip pat p. Jagelos darbas, geras. Dekoracijos — dailininko Bakio.

Scenarijus pareigos atiteko M. Paskevičiutei. Kulturingą vaidą dare atspausdintos spaustuveje programos.

Toronto Lietuvių Meno Megeju grupei linkėtina gražios sekmes ateityje. Pr. Al.

NAUJAS “STEBUKLINGAS” VAISTAS

Lapkričio 29 d. Pensylvania Hospital Philadelphiaio gydytojai paskelbė, kad pirmą kartą sėkmingai išbandytas vaikimas žmonėms naujo “stebuklingo” vaisto Neomycin. Šis mikrobiologo Selmano Waksmano atrasto vaisto veikimas lig toli buvo išbandytas vien eksperimentiniams gyvuliams. Pensylvania Hospital direktorių Dr. Duncan nusprendė jo veikimą išbandyti žmogui. Pirmosios operacijos metu, kurio metu buvo išbandytas vaisto veikimas, buvo išbandytas vaisto veikimas žmogui. Pirmosios operacijos metu, kurio metu buvo išbandytas vaisto veikimas, buvo išbandytas vaisto veikimas žmogui. Pirmosios operacijos metu, kurio metu buvo išbandytas vaisto veikimas, buvo išbandytas vaisto veikimas žmogui.

Liet. dainininkai Toronte

Toronto ir jo artimesniųjų apylinkių lietuviai negreit užmirš s.m. gruodžio mėn. 3 d. vakarą puosnioje Eaton auditorijoje. Daug esame turėję visokių koncertų, bet ši tikrai būtų galima pavadinti didžiaisiais lietuviškos dainos atlidais Toronte.

Kažkodėl lig šiol buvo tenkinamasi nedidelemis salemis ir — su mažomis išimtimis — vietinėmis menininku atšargomis, kurios, deja, nepasizymi didesniu pajėgumu. Lietuvių Verslininku Sąjunga padarė tikrą perversmą Toronte lietuvių menininku parengimu istorijoje, išnuomodama vieną iš didžiausių saliu ir i jos sceną iš JAV atsikviesdama net keturis neeilinius lietuvių menininkus: Antaniną Dambrauskaitę, Ipolitą Nauragį, Stasi Baranuską ir ju akompaniatorių prof. Vladą Jakuboną. Kaip ir buvo galima tikėtis — šie keturi mums visiems gerai pažįstami vardai sutraukė pilną salę entuziastiškai nusiteikusios Toronte lietuvių visuomenės, o taipogi ir kanadiečių svečių.

Pirmoji koncerto dalis buvo skirta lietuvių kompozitorių kurinimams. Stasys Baranuskas padainavo Vl. Jakubono “Oimerytę”, J. Tallat-Kelpšos “Liepe tevelis” ir S. Simkaus “Oigreičiau”. Ilgąmetis Kauno operos solistas Ip. Nauragis savo pirmą pasirodymą Kanadoje pradėjo populiaria J. Karnavičiaus daina — “Oikas sodai”, J. Dambrausko “Augo girelė”, S. Simkaus “Tamsioji naktelė”. Kauno operos primadona A. Dambrauskaite kanadiškam debiutui pasirinko A. Karnavičiaus operos “Grazina”. Pirmosios koncerto dalies užbaigai Ip. Nauragis ir St. Baranuskas padainavo V. Marijaus dūta “Is rytu šaleles”.

Antroji dalis buvo skirta arijoms ir operų ištraukoms. A. Dambrauskaite su S. Baranusku patiekė torontiečiams jau kartą girdėtą (iš paskutiniųjų

S. Baranauko ir Blauzdžiunaites-Motiekaitienės (gastroliu) Puccini “Madame Butterfly” meiles duetą. Ip. Nauragis ita liškai padainavo dvi arijas iš Verdi operos “Don Carlo” i Rossini — “Sevilijos kirpejo”, bisiui pridėdamas Musorgskio “Blusą”. A. Dambrauskaite išpildė ariją iš Puccini operos “Madame Butterfly”, Gounod “Fausto” Margaritos deimantų ariją ir, publikai audringai plojanč, dar kartą grįžo prie Puccini. St. Baranuskas savo nuostabią balsinę įėgą torontiečiams pademonstravo jau i ankščiau čia i dainuotose arijose Lncavallo “Pajacu”, Puccini “Toscos” ir to paties kompozitoriaus “Aukšiniu vakaru mergeles”.

Maloni staigmena buvo A. Dambrauskaite ir Ip. Nauragio duetas iš Mozarto “Don Zuanas”, o taipogi trio — Margaritos mirties scena iš Ch. Gounod “Fausto”, sujungęs i damu operetini vienetą visus tris dainininkus i žiurovams suteikęs galimybę keliolikai minučių pagyventi lietuviškosios operos malonias prisiminimas.

Vertinant paskirų dainininkų pasirodymą, noretusi stabteleties kylančią žvaigždę — St. Baranuską. Iš visu trijų koncerto dalyvių jis, be abejoj, kiekviniu atžvilgiu imant, turėjo stipriausią medžiagą. Jo tenoras tikrai reto pajėgumo. Jėgos pranašumas buvo aiškus visuose duetuose ir taipogi “Fausto” ištraukoje. Pav., duete “Is rytu šaleles” jis išsikiai “žude” Nauragį, užmiršdamas, kad duetuose vis delto reikia kreipti atitinkama demesi i savo partneri... Kiekviena St. Baranuskas, tiesa, temdo musu operos veteranus, betgi kokybe jam vis delto daug ko pagėidautina. Jo balso vidurys pakankamai išlygintas. Gerai pastatytas kvėpavimas. Sustiprinimo kelia jo viršūnės registras, kur kartais balsas vis dar nera atremiamas šimtaprocentiniu tikslumu i reikiamą vietą. Del to, aukštos gaidos gaunasi tembro slidinėjimas, spalvos kaitaliojimas, jaučiamas daininko netikrumas prieš aukštąsias gaidas, o taipogi, ligiau dainuojant, nuovargio itaka. Pav., “Toscos” arija jam visada praskamba lengviau, negu po jos išpildoma “Pajacu” arija, nors ši paskutiniąją dainuoja ir geri baritonai... Tai aiškus technikos trukumas. Butu tikrai naudinga, jeigu St. Baranuskas galetu rasti gerą mokytoją i pabandyti padirbeti su balso viršūnėmis.

Noretusi atkreipti St. Baranauko dėmesį i i kitą jo silpnąją pusę — per siaurą repertuarą. Tuos pačius dalykus jis jau buvo dainavęs Toronte, gastroliuodamas su p. Motiekaitiene. Tą patį, kiek tenka spręsti iš spaudos atsiliepimų, dainuodavo ir Vokietijoje, ir Amerikoje, ir Anglijos gastrolese... Dramatiniam tenorui, šerods, netruksta arijų.

Šios pastabos — noriu pabrėžti — nesiekia p. Baranauko vertę mažinti. Niekas negali paneigti puikios jo balsinės medžiagos. I jį dedama daug vilčių. Kiekviename koncerte i jį kreipiamas didžiausias dėmesys. Tačiau tas dainininkui kaip tik ir uždeda atitinkamus išipareigojimus — siekti visiško technikos apvaldymo. Tad stipriai, jeigu ir recenzentas savo demesi sukoncentruvo i jį, palikdamas ramybeje musu operos veteranus — jau pasiekusius kulminaciją.

Koncertas praėjo jaučioje nuotakoje, kiekvieno lietuvių širdyje palikdamas malonų ispūdį, rasdamas atgarsį i Toronte spaudoje. The Telegramm išsidojo labai palankius atsiliepimus. Bėreikišingo abejojimo buvo po koncerto kalbos.

Vyt. Kastytis.

KALEDU VARPO GIESME

VYT. TAMULAITIS

lydejo snaigė, krintančią iš žvaigždetos aukštybes. Tas ji ggsdino ir pykino.

Plešikas uždare savo trobes duris i dideliu geležiniu sklęčiu jas užsklende. Šalia dideli kirvi pasidejo ir, prie žeruojančios ugnies atsisedęs, ilgai rymojo. Suraukęs juodus antakius, žurejo i pilną maišą aukso i mąste:

— Turiu tai, ko norejau! Štai mano aukso maišas jau pilnas. Visas kovas aš laimejau ir nebuvo tokio, kuris nenuvirstu po mano kirvio smūgiu. Bet kodėl aš šiaudien to nesidžiaugiu? Jau žinau! Aš bijau tyvos balso, kuris smelkiasi i mano krutinę tada, kai negirdžiu kovos šauksmu ir nejauciu grumtynių smūgiu. Tai baisu! Ne, ne... Nebijau ne to. Aš nieko nebijau, nes nesutikau dar to, prieš kurį mano širdis sudrebu... Tegu griuva ant manęs nakti tamsa, aš neišsigąsiu! Tegu atstisoja dabar prieš mane visu užmūstųjų klaukus šešėliai, mano širdis nesuvirps! Atiduokite, ką turite, jei nenorite dar kartą mirti! — pasoko plešikas ir užsimojo kirviu.

Bet staiga jo veidas pabalo i pakelta ranka nusviro žemyn. Cit! Kas čia ateina vidury nakties prie jo trobes? Nurink, širdie, ir buk drąs! Kas čia begarsiais žingsniais dabar slenka vis artyn ir artyn? Kas gi sustojo ant slenkščio nebijodamas mirti be aimanos lupose šią tylią žvaigždetą nakti?...

Atsargiai pasikele plešikas, net kirviu užsimojo, ir selino prie duru. Juoda jo barzda susivele, plaukai susitarė, o rankos emė drebeti.

— Kas gi man? Lyg mirties nemačiau? — pratarė išsišėpusios lupos. Bet ausi pridejęs prie sienos klausėsi, vis stipriau spausdamas rankose kirvi.

Ten toli toli, už melynų girios, skambėjo Kaledu nakties varpas.

— Din, din, din... — vos girdimas plienines širdies verkmąs plauke laukais, suposi tamsioje girioje ir klupo užkimęs čia prie kurčios plešiko trobes slenkščio.

— Din, din, din... — švelnus skambėjimas supo medžio viršūnėlę, krito su sniego deimantais i sumintą žemę ir vel keles, griaužiu virpejimu apipildamas tamsu raistą ir nakties gludumą.

— Šalin iš čia! — suriko plešikas, lyg plieno ašmenu paliestas žveris. — Šalin nuo mano pastogės! Atsitrauk nuo mano kruvinu nakti, nedirsdamas ju paliesti!

— Din, din, din... — tas pats švelnus skambėjimas veržėsi vidun pro duru plyši, nepriklaistaudamas ir neišmetinedamas, ramus ir švelnus prieš plešiko pakelto kirvio ašmenu rustumą.

— Atsitrauk! Atsitrauk nuo manęs! — suspaude savo kruviną kirvi rankose ir visa jėga smogė i duru plyši, kur veržėsi

vidun varpo skambėjimas.

— Din, din, din... — lygiai taip ramiai suposi ir sklido vario giesmė, daužoma ir kapijama kirviu, nenutildoma nei grumojimu, nepaskęsdama nei baisyje keiksmu juroje. Veltui tik plešikas švaistėsi savo kirviu, veltui keike i sparde tą neišsakomai švelnų šauksmą, kurio dabar buvo pilna žeme ir dangus. Nesulaikomai jis smelkėsi i daubas ir klampus raistus, išnykdamas ir vel pakildamas, numirdamas ir vel prisikeldamas, užmūšamas, bet ir vel atsigaudamas, krisdamas i juodą prarają, bet ir vel pasinerdamas žvaigždynuose...

— Bet aš nenoriu tavęs girdeti! Nenoriu, nei! — šauke plešikas, užsikimšdamas ausis ir sviesdamas šalin kirvi, kuris neatliko ši kartą savo baisios pareigos.

— Din, din, din... — veltui plešikas slepesi tamsioje kerteje, įieškodamas užtvaros tam nenuilstamui šauksmui, kuris rado neužvertiamą kelią i jo širdi per visas klampynes ir uolu gubrius.

— Din, din, din — ramybe žemeje visiems — žveriu i žmogui, galvažudžiui ir nekaltajam, nupuoliuiam i prarajį ir stovinčiam kalno viršūnėje. Ramybe keleiviui i sedinčiam prie šiltos namo ugnies. Din, din, din, ramybe žemeje verkiančiam i liudinčiam, skęstančiam džiaugsmo i tam, kurio širdis niekad nepažino aukštybiu triumfo, plazdančio tenai žvaigždziu šviesiame mirgėjime...

Din, din, din, — vedesi šitas tylusis balsas ir baisyje plešiką, lyg mažą kudiki už rankutes ten, kur jo jaunystės šventumas kadaiše suklupęs meldėsi praieityje, kur vel šniokštė ir užėtos užslūgusios upės, kuriu kietą ledą taip lengvai dabar pramuše tas tylusis šventosios nakties din, din...

— Nenoriu ten grįžti, nenoriu, — kartojo plešikas atsiklaupęs ant žemės, bet jo akiu ilgesys klaidžiojo anuose pavasario takuose, kur buvo imintos jo mažos pedes, neužpustomos jokios audros.

— Din, din, din, — rodos, šauke jį vardu. — Palik savo kirvi ir užgesink savo keršto ugnį! Din, din, atgniauk savo kletą smūgio kumštį i tavo karčios apmaudo seiles pavirs gaivinanti medaus saldumu, kuri kadaiše sunesė tavo jaunystės pavasario duzgiančios bites... Eik šen su manim, palikęs savo mirties namus i juodą gelį, kur aušta nustabaus pavasario saule... — Ak, bet kas man atleistu už tai, ką aš padariau, — sušuko plešikas, staiga pajutęs savo pajudusiu veidu riedančią asarą.

— Din, din, aš tau jau viską atleidau, nors tau žmonės ir neatleistu. Nes mano takai ne žmogaus gailestingumu ranka užymti, o iš šviesiojo žaibo kibirkštės ištryškė...

— Din, din, din, — ir puole plešikas veidu ant žemės, praverdamas taip, kaip joks žmogus lig šiol nebuvo verkęs. O iš tolos, kur baigėsi melynų giria, netildama vis plaukė Kaledu nakties varpo giesmė, tokia pat tyli ir rami, pripildydama skaidrią šviesą ne tik tamsu girios viduri, bet i šaltą plešiko pastogę. Savo švelniu virpejimu ji suposi kiekvienoje kerteje tarp rusčių šešėlių, apipildama ne tik suknubusi plešiką, bet ir jo sunku kirvi...

“Teviškes žiburiams” pasirodant

Dieviškojo Bettejaus Kudikio užgimimo išvakarėse, Kanados lietuvių kultūriniam horizonte nušvinta naujas šviesus žiburių, Toronte pasirodo naujas lietuvių savaitraštis — “Teviškes žiburiai”.

Garbingi šio gražaus sumanymo iniciatoriai ir laikraščio leidėjai, Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija, pasiryžusi imtis tokio rimto ir atsakingo žygio, yra verta aukščiausios pagarbos. Šio istorinio darbo Kanados lietuvių gyvenime Kultūros Draugija emesi labai apgalvotai ir geriausiu momentu, atsiliepdama i laiko šaukiantį balsą.

Jei Vokietijoje, tremtyje, veik kiekviena didesnė lietuvių stovykla sugebejo leisti savą lietuvišką laikraštį, o šiuo metu, išvykus i užjūrus taip pat pradedama leisti nauji lietuviški laikraščiai (Australija, Pietų Amerika, Anglija), tai ir Kanadoje, Ontario provincijos sostinėje, pasirodymą “Teviškes žiburių” tenka tik nuosirdžiai sveikinti. Vienoj didžiųjų lietuvių kolonijų Kanadoje, Toronte, naujo lietuviško laikraščio pasirodymas yra ne kas kita, kaip tinkamas ir laiku duotas atsiliepiamas i Apvaizdos skirtus Kanadoje gyvenantiems lietuviams uždavinius.

Neturėu rasti ne vieno Kanadoje lietuvių, kuris naujo laikraščio pasirodymą sutiktų su abejonių ar nepasitikėjimu. Priešingai,

“Teviškes žiburių” pasirodymas yra visu lietuvių laimėjimas bendrame lietuviškojo egzistencijos ir kultūros bare, liudnoje musu mielosios Tėvynės tautinės, religinės, kultūrinės ir politinės priespaudos tragedijoje.

“Teviškes žiburių” suspindėjimas Kanados lietuvių gyvenime pradžius ir Kanadoje gyvenančius lietuvius katalikus.

Kanadoje gyvenę lietuviai katalikai niekad nesiėmė turedami krikščioniškuju ir tautiniu idealu tarmyboje stovinti laikraštis.

Daug dar ko Kanados lietuviai katalikai galėtų pasigiebt: didesniu bažnyčiu, erdvesniu saliu, savu mokyklu ar vaiku darželiu, bet neapsiriksime pasakę, kad viso to pirmoje vietoje stovi Kanados lietuviams reikalingas krikščioniškas principas leidžiamo laikraščio. Jis yra viso pagrindas. Laikraštis turintis, bus lengviau eiti ir prie visu kitu kultūrinio dalyko. Prieš 20-30 metų vykusį Kanadon lietuvių imigraciją rodo kiekvienam susipratusiam lietuviui katalikui liudnų faktą. Tikrai tragiškas likimas ištiko daugelį praktikuojančių lietuvių katalikų, atvykusių iš Lietuvos, neturint katalikams palankaus lietuviško laikraščio.

Galiausiai ypač torontiečiai lietuviai galim džiaugtis savo lietuviškosios bendruomenės ribose išsivysdami “Teviškes žiburius”. Taip, šis naujo laikraščio išėjimas torontiečiams ir visai Ontario provincijos lietuviškajai visuomenei yra malonus dalykas, bet kartu ir rimtai ipareigojantis: — ipareigojantis mus visomis galimomis priemonėmis — dvasinėmis ir materialinėmis, rašymu, platinimu ir skaitymu — palaikyti šį, Svėntųjų Metu Kaledu varpams gaudžiant pasirodanti mielą naująjį!

Ne trupučio netenka abejoti, kad “Teviškes žiburius” laukia šviesi ateitis. Ji vairuoja igudusio redaktoriaus ranka, talkininkaujant patyrusiam Redakciniam Kolektyvui. Laikraštis leidžia didelį burys pasiėventusių idealistų, o už ju stovi milžiniškos gretos Kanados

lietuvių katalikų, kurie visu nuosirdumu remia ir sielosi tinkamu “Teviškes žiburių” žerejimu.

Belieka tik palinkėti naujai pasirodžiusio laikraščio Leidėjams ir Redakcijai geros sekmes. Mieliesiems “Teviškes žiburiams” linkėtina savo lietuviškais krikščioniškais spinduliais šviesti lietuviams išei-

PAŽINKIME KANADĄ

Ar žinai, kad:

1. Kanada savo plėtu yra trečioji valstybė pasaulyje. Už ją didesnės yra tik trys Rusija ir Kinija. Kanados plotas yra 3,847.000 kv. mylių, kai tuo tarpu visos Europos plotas tik 3.776.700 kv. mylių.

Žymi Kanados dalis — visa šiaurė ir Rocky Mountains — kalnai vakaruose, — nors ir turi didelių mineralinių turtų, bet tebera neapgyventa. Beveik visi gyventojai koncentruojasi maždaug 200 mylių pločio juostoje Jungt. Amerikos Valstybių pasienyje. Tik paskutiniu metu, pradėjus tolimoje šiaurėje urano ir geležies eksploataciją, bus galimas didesnis gyventojų susitelkimas ir tose srityse. Šiuo metu pastovus ju gyventojai yra eskimai ir meteorologijos, radaro bei kitokių stočių tarnautojai.

Kanados dydi pavaizduoja net šešios laiko zonos, būtent: Atlantic time — Atlanto laikas, Eastern — Rytu, Central — Centralinis, Mountain — Kalnu, Pacific — Ramiojo Vandenyno ir Yukon — Yukono laikas. Taigi, kai Newfoundland buda 12-ta val. nakties, tai Yukone vos tik 6 val vakaro.

2. Aštuoniolikto šimtmečio viduryje Kanadoje gyveno apie 60.000 prancūzų ir tik apie 10 tūkstančių angli. Anglai gyventojų skaičiumi igijo persvarą aštuonioliktojo šimtmečio pabagoje, po Jungtinių Amerikos Valstybių sukurimo, iš kurių persikėlė i Kanadą visi lojalistai, tai yra, amerikiečiai, kurie stovėjo už Anglijos karalių ir kovojo prieš Jungt. Amerikos Valstybių atsiskirymą.

GINKLU SUVIENODINIMAS

Kanados ministeris pirmininkas St. Laurent yra pareiškęs, kad Kanada nepajėgs per ginkluotai kariuomenę standartizuoti su JAV ginklais. Perguminti visus ginklus Kanada negalinti. Jai butu geriausia daliai pirkti JAV, joms parduodant savo gamybos kitos rūšies standartinius ginklus. Kadangi JAV kongresas yra pataręs nutarimą, draudžianti ižvežti bet kokius ginklus iš užsienio, tad jie negali būti ižvežami ir iš Kanados. Tokiam atvejy ir Kanada negalinti iš JAV pirkti ginklų. St. Laurent pasiūle JAV ir Kanadai susitarti, kokie ginklai abiejų kraštų reikalingi turi būti gaminami JAV ir kokie taip pat abiejų valstybių reikalingi gaminami Kanadoje.

KELIAS PER VISA KANADA

Lapkričio mėn. Kanados parlamentas priėmė trečiuoju skaitymu istatymo projektą dėl kelio, jungiančio Atlanto pakraščius su Pacifiko krantais. Kadangi kelių statyba Kanadoje priklauso provincijų valdžiai, tai federalinė valdžia šiuo reikalu pažada tik paramą — grąžinti provincijoms 50% jų išlaidų sumu. Tam reikalui yra paskirta 150 milijonų dolerių. Jie turės būti išmokėti per 7 m.

Visi skelbkitės “Teviškes žiburiuose”

viams, išblaškytiems Lietuvos vaikams, sekant aną užburtą tikrovę pasakę, apie mylimą Gintaro šali, pasipuošusią melsvo lino ir ramunės žiedais; pasakę apie Kaledu naktį, apšerknotą pakele Rupintojeli ir iš lietuviškų seklyčių bežerinčius teviškes žiburius, kurių prieblandoje rymo lietuviškoji močiute, belaukdama mus sugrįžant iš toli.

Kun. P. Azubalis.

Iš Winnipeg

RINKLIAVA BALF-UI

Š.m. vasarą KLS Winnipeg skyrius pravedė tremtiniams paremti pinigine ir daiktine rinkliavą. Kad ir paveltuos, suvedę galutinius rinkliavos rezultatus pranešame, kad po \$5 aukėjo: pp. Paupliat, Sprindyte K., Alexander Cafe, Ziminskas. Pov., Užupis Tomas, Dudaravičius Alg., Tevas kun. Galiliušis, Andriusyte Marija, Musteikis Kazys, Nausedas Julius ir Demereckai. Po \$4 — Vabalienė Elena. Po \$3 — Januška Mykolas, Januška Čnc., Simonaityte A., Januškevičiute Elena ir Račys Jurgis. Po \$2 — Bukauskas M., Didžbaliai, Motiejunas P., Jauniškis Pov., Pakenas Br., Mactiauskaitė Vanda, Kumpauskas P., Vaitkevičiute O., Rutkauskaitė Aldona, Kazragyte Stefa, Bujokas St., Dručkaite Aldona, Kazlauskas Domas, Ramanauskas, Savickas J., Zavadskas Mam., Dargužis Vyt. ir Simanavičius J. R. Po mažiau aukojusius, tau pydami vietą, neminime. Iš viso aukų lapais surinkta \$184.05. Bažnyčioje surinkta \$29.64.

Rubu surinkta 290 svaru.

Atskaičius susidariusias įvairias persiuntimo išlaidas BALF išlaidos 168,23 JAV doleriai.

Visiems aukų rinkėjams, iš kurių pirmavo p-le K. Sprindyte ir p. R. Michalauskas, surinkę 56,50 dol., taip pat visiems aukotojams KLS Winnipeg sk. valdyba reiškia nuosirdžiausią padėką.

Didele padėka priklauso Gerb. Tėvui kun. Galiliušui, pirmajam leidusiam padaryti bažnyčioje tam tikslui rinkliavą ir raginusiam lietuvius aukoti tremtiniams.

KLS Winnipeg sk. v-ba.

— Lapkričio 13 d. Winnipeg lietuvių buvo suruosta 50 m. nuo dr. Vinco Kudirkos mirties minėjimas. Minėjime dalyvavo gana gražus skaičius lietuvių. Programoje buvo paskaita ir meninė dalis: suaugusių ir vaiku chorai, vedami p. Šopagos, deklamacijos, smuiko ir piano solo, gyvasis paveikslas “Vargo Mokykla” ir kt. Minėjimą ruošė visos lietuvių Winnipeg organizacijos.

— KLS Winnipeg skyriaus valdybos rūpesčiu suorganizuoti angli kalbos kursai, kurie vyksta YMCA saleje.

— I vietos lietuvių klubo salė gaunama įvairios spaudos. Laikraščių tarpe randasi ir “Tėvynės Balsas” iš Vilniaus. Kazi kokius ryšius tas klubas palaiko su dabartiniais Lietuvos okupantai? Dabartinėje klubo vadovybėje daugumą sudaro raudonosios krypties atstovai. Pernai buvęs klubo pirmininkas šiais metais jau neišrinktas, nes pasirodė, kad ne visai ištikimas “generalinei linijai”.

— I Winnipeg grįžo Anglijoje medicinos mokslus baigęs dr. Jauniškis. Jo tevelis yra katališku laikraščio remėjas ir didelis patirtas. Kanadoje jis gyvena jau per 40 metų. Jaunojo Jauniškio žmona yra angli.

— Paskutiniu laiku iš Winnipeg i kitus Kanados miestus išvyko gana daug meninių pajėgų: Pukelevičiute, Dauguvietyte-Kudabienė, Simonavičius ir kt. Winnipegiečiai jaučia didelę spragą ju netekę.

— Winnipeg lietuvių deda pastangas sudaryti savo parapiją. Dabartiniu metu pamaldos laikomos St. Paulo kolegijos koplyčioje. Galvojama apie savo bažnyčios išsigijimą.

— St. Paulo kolegijos saleje, gruodžio 33 d., KLS Winnipeg skyrius pastatė “Aušros Sunus” Režisavo p. Šmaizienė. Dekoracijomis pievė p. Myk. Slapšys. Artistai megejai savo roles buvo parėnęję labai gerai.

— Lapkričio 20 d. St. Paulo kolegijos saleje išvyko Liet. Katalikų Moterų S-gos Winni-

pego skyriaus steigiamasis susirinkimas. Išrinkta skyriaus valdyba ir parengimu komisija. Skyriaus pirmininke išrinkta p. Šmaizienė. Susirinkimas buvo gana gausus, nes moterys labai susidomėjusios savo organizacine veikla.

— Lapkričio 19 d. surengtas KLS Winnipeg skyriaus bankietas labai gerai pavyko. Skyriaus vadovybė dėkinga parengimu komisijos pirmininkei M. Jakubenaitėi ir visiems kitiems: pp. Jauniškiui, Armonavičiui, Mot. Slapčiui, J. Malšauskui.

— Saskačevano fermeriai p. Aleliunai vykdam i Čikagą sustojo Winnipeg, kur aplankė senus savo bičiulius. Linkėtina jiems gražiai atostogas praleisti.

— Paskutiniu laiku vietos fabrikai paleido iš darbo gana daug darbininkų. Dalis lietuvių taip pat neturi darbo. Fermeriai darbininku reikalauja ir moka po 45-50 dol. per mėnesį, su visu išlaikymu. Tačiau nedaug kas žavisi tokiu atlyginimu, nes iš jo labai sunku išsiversti, perkant rubus, batus ir kt.

— Maciunai susilaukė pirmojo šeimos džiaugsmo — dukrelės. Inž. Maciūnas dirba vienoje kelių pravedimo firmoje kaip inžinierius. Jo žmona dirbo siuvykloje.

— Bartininkai pardavę savo namus William Ar. nusipirko tame pačiame rajone didesnį ir naujai atremontuotus namus. Iš BaBrtininku namus nupirko p. Bukauskas, kuris jau turi vienus namus Sargent Ave. Abu seniai atvykę lietuviai labai gražiai sugyvena su naujai atvykusiais.

Svenčių pramogos

— Kaledu antrą dieną 7.30 val. YMCA saleje KLS Winnipeg skyrius rengia šokių. Visi lietuviai jauni ir seni prašomi šokuose aktyviai dalyvauti.

— Šiais metais Winnipeg lietuviams Nauju Metu sutikim rengia KLS Winnipeg sk. St. Paulo kolegijos Didžiojoje saleje. Be puikių užkandžių bus skanus šalis. Senus metus gruodžio 31 d. vakare, prieš bankietą palydėsime St. Paulo kolegijos koplyčioje pamaldomis. Norintieji bankiete dalyvauti imoka: vyrai 1,50 dol., moterys 1 dol. Šokiams grieši geri muzikantai.

UKRAINEČIŲ MUSTYNES WINNIPEGE

Winnipeg ukrainiečių “darbininkų” name kilusios mustynės buvo nuramintos tik stipraus uniformuoto policininku būrio. Mustynės kilo dėl to, kad iš “kelionės po SSSR sugrįžusiems 2 ukrainiečiams komunistams pasakojant savo išpučius ir viską vaizduojant šviesiomis spalvomis, taip pat du ukrainiečiai tremtiniai pradejo irodinėti, kad visa tai yra melas ir sovietinė propaganda. Kai jie buvo iš sales išmesti, jiems palabon atėjo apie 150 kitų tremtinių. Kovos metu, žinoma, smarkiai nukentėjo langai, durys ir sales įrengimai. Po kuro laiko mustynės užvėrė ir gatvėje. Laimei užmuštu nebuvo, bet du buvo sunkiai sužeisti. Vėlyvėsni oficialūs tardymas įrodė, kad kalte dėl mustynių tenka komunistams, kurie pirmieji pradėjo prieštarauičius mušti.

KANADOS LAIVININKYSTĖ SLUBUOJA

Daugelis prekybinio laivyno bendrovių savo laivų tarnautojus atleido, nes negauną priimtino užsakymu. Pagrindinė priežastis esanti ta, kad Kanados firmos mokančios didesnius atlyginimus ir negalinčios atlaikyti britų ir Panamerikos laivų konkurencijos. Vienintelė išeitis esanti valdžios parama. Kitaip laivininkystės merdejimas neišvengiamai atsiliepsiąs i visą krašto ūkį.

KALEDU EGLUTE VAIKAM TORONTE

Toronto lietuvių parapijos pradžios mokyklos tėvų komitetas 1950 metų sausio mėn. 8 d., sekmadienį, 3 val. po pietų ukrainiečių saleje 404 Bathurst St. ruošia

K A L E D U E G L U T E

Programoje mokyklos vaikų atliekamas vaidinimas “Mėlynasis Drugelis”, rež. p. Jagela, deklamacijos ir kitu idomiu dalyku.

Po programos atvyks Kaledu Senelis iš Lietuvos.

Kadangi Kaledu Seneliui reikia žinoti vaikų pavardes, todėl gerb. tėvai prašomi iš anksto vaikus užregistruoti. Registracija pas tėvų komitetą išdukinę p. Stancikienę sekmadienį tuoj po pamaldų parapijos saleje. Tėvų susirinkimo nutarimu, registracijos mokeskis yra: už vieną vaiką — \$1, už kelis tos pačios šeimos vaikus — \$1,50. Eglutės dieną vaikai neberegistruojami.

Tėvų Komitetas.

KLS CValdybos Informacija

Kanados Lietuvių Bendruomenės kurimosi reikalai

Kanados Liet. Bendruomenės kurimas neina, deja, taip greitai, kaip didžioji dauguma Kanados lietuvių norėtų. Nuolat vis atsiranda kliūčių.

Kaip žinoma, principinis susitarimas tarp KLS ir KLCT tuo reikalu buvo padarytas š.m. liepos mėn. 1 d. Po to, Centro Tarybai pageidaujant, buvo duotas laikas skyriams ir organizacijoms dėl šio susitarimo pasisakyti. Taip praejo apie pusmetį mėnesio. Per tą laiką už susitarimą pasisakė Kanados Liet. Sjungos skyrių atstovų suvažiavimas, Tarybos skyriai ir dauguma organizacijų.

Po šios ilgos pertraukos susirinkę posedžio rugsejo mėn. viduryje KLS ir KLCT atstovai atsidūrė prieš naują kliūtį. Susitarime buvo numatyta, kad i Krašto Bendruomenės Organizuoti Komitetą gali iesti ne tik KLS ir KLCT, bet ir kitu centralizuotu organizacijų atstovai. Atsiliepie gana daug tokių organizacijų. Vel truko apie gerą mėnesį, kol buvo išsiaiškinta ir susitarta, kurios organizacijos ir po kiek atstovų turės Komitetą. Susirinkus galutinai sudarytam Komitetui pirmojo posedžio, visus darbus vos neiširo, kai kurių organizacijų atstovams pareikalavus keisti liepos mėn. 1 d. susitarimą. Kanados Liet. S-gos C. Valdyba yra nusistatčiusi liepos mėn. 1 d. susitarimo nuosekliai laikytis ir ji nuosirdžiai vykdyti.

Nežiurint visu šiu kliūčių, Komitetas jau yra atlikęs ir du svarbius pozityvius darbus: a. išsirinco nuolatinį prezidentą ir b. paruošė PL Bendruomenės Kanados krašto statuto projektą. Tenka pasidžiaugti, kad

nuolatinis prezidentas sudarytas visu bendru susitarimu, ir palinkėti, kad ir krašto statusas butu svarstomas ir priimamas panašioje dvasioje.

KLSjungos atstovu Ottawoje veikla

KLSjungos C. Valdybos atstovai Ottawoje, Ottawos universiteto profesorius, dr. A. Papiuskas, savo laiku iškėlė Sjungos skyrių atstovų suvažiavimo rezoliucijas šioms Kanados valdžios istaigoms: Ministerio Pirmininko Istaigai, Užsienio Reikalų Ministerijai, Darbo Ministerijai ir Kasyklų bei Žemės Turtu Ministerijai, kuriai priklauso suvažiavimas, Tarybos skyriai ir dauguma organizacijų. Šis visu šiu istaigų gauti raštai, kuriuos dekojama už bendradarbiavimą, žadama išskeltuosius klausimus ir imigracijos istaiga. Iš visu šiu istaigų gauti raštai, kuriuos dekojama už bendradarbiavimą, žadama išskeltuosius klausimus ir imigracijos istaiga. Iš visu šiu istaigų gauti raštai, kuriuos dekojama už bendradarbiavimą, žadama išskeltuosius klausimus ir imigracijos istaiga.

Antroji C. V-bos atstovė Ottawoje — dr. Sidlauskaitė yra išsikėlusį gyventi i JAV. Buvusiai C. V-bos vicepirmininkei dr. Sidlauskaitėi reiškiami viešą padėką už visą jos visuomeninę veiklą Kanadoje ir linkime sekmes naujam darbe.

Lietuvos Respublikos Gen. Konsulo reikalai

Jau visas pusmetis, kai KLS-gos C. bėdėje pastangas, kad butu paskirtas naujas Gen. Konsulas Kanadoje. Šis reikalas buvo išreikštas ir suvažiavimo rezoliucijoje. Tad yra labai džiugu, kad visu bendros pastangos dave geru rezultatu. P. ministeri Vytautą Gylį, perėmusi šias pareigas, nuosirdžiai sveikiname, linkime Jam sėkmingiausio darbo šiose sunkiose sąlygose, o patys pasididame Jau nuosirdžiai talkininkauti, kur tik bus reikalo.

Kanados Lietuvių Sjungos Centro Valdyba.

Iš anapus

(Atkelta iš 3 psl.)

sargus skaitytojas, ko gero, dar padarys išvadą, kad dabartinė Žemės Ukio Ministerija randa si... kuliui žinioje...

NEIPRASTI SKELBIMAI

Paskutiniame “Tiesos” puslapyje skaitytojo demesi atkreipia neiprasti skelbimai: “Pil. Takmurzinas Timerchanas, gyv. Vilniuje, Jogailos gt. Nr. 3-5, i kele civ. bylą dėl ištuokos pil. Takmurzinai Marijai Aleksejevnai, gyv. Vilniuje, Čiurlionio gt. Nr. 15-21”... Panašūs žingsni padare ir Markova Eugenija Sergejevnai, i kaltinamųjų suolą pasodindama pil. Kirilovą Aleksejū Feodoravi-

PUSE LETUVOS SUKOLCHOZINTA

Pagal paskutinius žinias Lietuvos kolchozinimas, pradetas 1947 m., jau baigiamas. Maždaug puse Lietuvos valstiečių jau suvaryti i kolchozus. Kolchozu arba kolukiu — kolektyvinu ūkiu — kaip dabar Lietuvoje jie pradeta vadinti, pasak LTSR ministru tarybos pirmininko M. Gedvilo pareiškimo, išspausdinto Maskvos “Izvestijų” lapkričio 1 d. Nr. Lie-

čiu...

Be abejo, niekas iš musu nesisibei minetuju asmenu istuokomis. Nuostabą kelia pats mums, lietuviams, nelabai malonus faktas, kad tokie Takmurzinai, Timermachai, Kirilovai ir Markovos išsituokia ne Maskvoje, Odesoje ar Kijeve, kaip kad jiems deretu, bet musu Vilniuje, kur, rodos, jiems i vietos neturetu buti. Deja, neveltui savo laiku pranašinęsis Pupu Dede dainavo: “Vilnius — musu, Kaunas — rusu”. Be didesnes paklaidos ji dabar butu galima papildyti — “Ir Vilnius rusu”...

Vyt. Kastytis.

tuvoje esą jau 5.454, kurie apimę daugiau puses krašto žemės. Visai suchozontai esą Jurbarko, Jonišio ir Šiaulių apskrįčiai. Baigiami kolchozinti Radviliškio, Pajėgių, Rietavo, Kedainiu apskrįčiai. Pasak Gedvilos, Lietuvs kolchozai ir sovchozai iki spalio revoliucijos šventės atidavę visas duokles bei pylavias, išpildamį dar 4.000 centneriu virš plano. Kazin kiek užplanuota tu kolchozu ir sovchozu baudžiauninkams valgyti?

Administracijos atsiskaitymas

"Teviškes Žiburiai" džiaugiasi demesiu, kuris plačiosios lietuvių visuomenės jiems buvo parodytas dar prieš gimstant ir visiems savo bičiuliams nuosirdžiai dekoja.

Mes atsiprašome, kad daugelio vilčių laikraštį pamatyti žymiai anksčiau negalėjome patenkinti dėl grynai technišku klučiu. Ilgai buvo laukta lietuviško spaudos ženklų, bet fabrikas mus apvylė, žadetu laiku ženklų nepagamino, tad pirmąjį numerį teko išleisti, de-ja, toki, koki Tamstos matote. Leidejai ir redakcija tikisi, kad mielieji mūsų skaitytojai nebus per griežti teisejai ir aplinkybių atnešamus trukumus dovanos.

Kad ir pavelavęs, laikraštis vis dėlto jau Tamstu rankose. Administracija, visiems bičiuliams ir remėjams už lig šiol teiktą paramą nuosirdžiai dekoja, o noredama savo reikalus tvarkyti sistematingai, skelbia keletą pirmųjų nurodymų bei prašymų:

1. Prenumerata:

Kanadoje — \$3,
JAV — \$3 amerikoniški,
Australijoje, Pietu Amerikoje ir kitur — \$4 amerikoniški.

Galima prenumeruoti ir pusei metu — Kanadoje \$2, visur kitur \$2,50.

2. Kiekvienas kas sumoka prenumeratą bent \$10 ar daugiau, yra laikomas Garbes Prenumeratoriumi. Ju vardai skelbiami laikraštyje.

3. Kiekvienas, sumokėjęs prenumeratą bent \$25 ir daugiau yra laikomas laikraščio Garbes Remeju. Ju vardai taip pat skelbiami laikraštyje, jei kas nepareikš priešingo noro.

4. Laikraštis kartu su prenumerata ir atskirai renka taip pat ir aukas. Aukotojų sąrašas taip pat skelbiamas.

5. Laikraščio atskiro numerio kaina yra 10 c. Numeris 1 ne užsiprenumeravusiems skaitytojams pardavinėjamas, o prenumeratoriams duodamas veltui, prenumerata skaitoma nuo Nauju Metu.

6. Naujai atvykstantiems lietuviams "TŽ" 1 menesį siun-tinejami veltui susipažinti. Prašome tik prisiusti adresą.

7. Laikraštį galima užsire-

numeruoti ir per musu platin-tojus arba prisijunčiant pinigais tiesiai administracijai.

8. Noredama, kad laikraščio ir pirmieji NN kuo greičiau pasiektu skaitytoją, "TŽ" Administracija yra išsiuntinęsi platin-tojams kvitų knygučių ir pre-numeratos rinkimo lapus. Su daugeliu platin-toju del to buvo susitarta iš anksto, bet su kai-kuriais to padaryti nespeta. Jei mes kam tuo būdu užkrovome sunkiai pakeliamą našą, labai atsiprašome, bet tikimes, kad musu numatyti žmonės bent laikinai tą našą prisiims. Jei kas to negaletu atlikti, prašome mums kuo skubiau praneš-ti, jei galima, kartu pasiulanti iš savo gyvenamos vietovės kitą asmenį arba jam staciā perduodant knygučių ir lapus.

9. Prenumeratos rinkėjas kiekvienam prenumeratoriui, Garbes Prenumeratoriui, Garbes Remejui ar aukotojui išrašo kvitą ir tą patį išrašo i pre-numeratos rinkimo lapą. Kny-gutę laikydams pas save, kol jos kvitai išsibaigs, platin-tojas kas savaitę pasiūnia adminis-tracijai gautus pinigus ir i pre-numeratos lapus surašytus prenumeratus. Pagal tuos lapus administracija tuojau pradės siuntinėti laikraštį. Del to prašome ypač tiksliai ir aiš-kiā užrašyti adresus.

Jei kam iš platin-tojų mes per-mažai pasiuntėme knygučių ar lapų, prašome skubiai pranešti. Prisiūsime daugiau.

10. Galimas dalykas, kad kaikuriuose vietovėse, kur i ne-mažai lietuvių yra, mes savo platin-tojo dar nesame numatę arba kaikur ju permažai nu-matėme. Spaudos myletojus prašytume atsiųsti ir nurody-ti, kiek maždaug knygučių (po 25 kvitus kiekvienai) i kiek la-pu prisiusti. Mes tikime, kad tokiu geros valios žmonių daug yra i laukiame. Tamstos tuo būdu patarnausit ne tik mums, bet ir savo gyvenamųjų vieto-šiū tautiečiams.

"TŽ" jokių skambiu pažadū neskelbia. Jie garantuoja rimtą lietuvišką žodį, o vertinimas priklauso skaitytojams. Dar prieš pasirodymą sulaukęs didelio palankumo iš visu Kanados ir JAV stambiuju lietu-višku kolonijū, dabar mes ti-

Visus savo mielus klientus sveikinu su Šv. Kaledu Šventėmis ir linkiu laimingų 1950 Nauju Metu!

PETRAS KAIRYS.

Mesos ir visokių valgomų pro-
duktų krautuve ir valgykla.
889 Dundas St. W. Toronto, Ont.
Telefonas: WA 0062

Atsiekodami visiems musu klientams, paremusiems sunkioje musu kurimosi pra-džioje, maloniai sveikiname Šv. Kaledu progą i linkime Laimingų Nauju 1950 m.
MESOS IR KOLONIALIŲ PREKIŲ KRAUTUVE
911 Dundas Street West. Toronto, Ont. Tel. Plaza 7171.
SAVININKAI.

Apsidraudusius ir besirengiančius save bei visos šeimos apdraudimu užtikrinti pa-dengimą išlaidų ligos bei nelaiminga atsitikimu atveju **nuosirdžiai sveikina Šv. Kaledu ir Nauju Metu progą.**

DR. JUOZAS KASKELIS.
MUTUAL BENEFIT HEALTH AND ACCIDENT ASSOCIATION
ATSTOVAS

870 Dundas Street West. Toronto, Ont. Telefonas PLaza 7060.

Iš Hamiltono

kimes to palankumo ir paramos dar daugiau. Nuo piniginiu laik-raščio reikalu priklauso ir jo tobulejimo greitis. Del to prašo-me visus platin-tojus ir prenume-ratorius bei Remejus pasisteng-ti tuos reikalus sutvarkyti kaip galima greičiau. Už tai Tamstoms visiems priklausoma musu nuosirdi padėka.

"Teviškes Žiburių" adresas:
941 Dundas St. W., Toronto,
Ont. Canada.

"TŽ" Administracija.

DEMESIO!

Pradedame skelbti musu laik-raščio pirmuosius Garbes Re-mejus, Garbes prenumeratorius ir aukojusių sąrašus:

GARBES REMEJAI:

1. Mr. ir Mrs. El. ir K. Gu-dinskai \$28.

GARBES PRENUMERATORIAI

1. Kun. S. K.	\$10.—
2. A. Augustis	10.—
3. M. Dervinis	10.—
4. P. Kairys	10.—
5. F. Karaliunas	10.—
6. S. E.	10.—
7. S. Paketuras	10.—
8. S. Lungyte	10.—
9. B. Vaidiunas	10.—
10. Prel. J. Balkunas	10.—

AUKOS

1. Kun. A. K. Vasys	11.—
2. O. ir E. Narušiai	10.—
3. Al. Puida	2.—
4. K. Rimkevičius	2.—
5. J. Paukštaitis	2.—
6. V. Kriščiūnas	2.—
7. A. Čaičius	2.—
8. S. Bakšys	2.—
9. J. Poviliuskis	2.—
10. P. Žulys	2.—
11. Petr. K.	2.—
12. V. K.	2.—
13. J. Petuška	2.—
14. K. Bružas	1.—
15. P. Stokute	1.—

Visiems, maloniai paremu-siems laikraščio išleidimą, nuo-sirdžiai dekojame.

Leidejai ir Administracija.

KANADA SAVARANKEJA

Kanados senatas lapkričio 9 d. nutare paprašyti D. Britani-jos vyriausybę sutikimo pakeis-ti konstituciją ta prasme, kad kaikurie reikalai, dabar priklaus-ą D. Britanijos vyriausybės kompetencijai, būtų palikti spresti pačiai Kanadai. Nesi-priešino tam nutarimui ir opo-zicija, nors jos vado J. T. Heig nuomone iš D. Britanijos vy-riausybės kompetencijos srities reiketu išimti ne tuos menkos reikšmės klausimus, bet daug svarbesnius, kaip švietimo rei-ka-lai, dviejų oficialių kalbų ar-klė, kurių pajamos paskirtos sušelpiti Vokietijoje likusius se-nalius, ligonis ir vaikus bei padengti išlaidas ruošiamai Ka-ledu eglutei lietuvių vaikū-čiams Hamiltone. Surinkta

Redakcijos žodelis

Redakcija visus, kas valdo plunksnų, kviečia talkininkauti raš-tais. "TŽ" didelio demesio kreips i informaciją iš Kanados ir viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Del to kviečiame ir prašome visus rašyti kuo daugiau korespondencijų iš savo gyvenamųjų vietovių — tiek iš Kanados, tiek iš kitur. Pasaulio lietuviams labai idomu, kaip kur broliai lietuviai gyvena ir ką veikia. Tad prašome rašyti apie viską: apie gyvenimo sąlygas, darbus, atly-ginimus, santykius su kitataučiais, lietuviškąją veiklą ir tt. Prašome rašyti taip, kaip kas sugeba. Svarbu ne forma, svarbu pati žinia, faktų užregistravimas. Visiems korespondentams, o taip pat kitiems bendradarbiams iš anksto bičiuliškai dekojame. Prašome nepamiršti, kad "TŽ" eis kas savaitę. Tad ir iš Tamstu žiniū laukiame taip pat kas savaitę. "TŽ" REDAKCIJA.

fabrike, kuris "žaliavą" gauna iš skerdyklų sudorojančių kiš-kiu ir triušiu mesų. Pelnas iš ju belgi talismano pramonininką Brand jau senai padare multi-milijonieriumi. Ji talismanai tikrai saugo, nors jo klientai neretai ir po mašinom patenka ir bankrutija.

Keturlapis dobilas vos nesu-griove ir paties Brand laimes. Ir tai visai pripuolamai.

Tulas ukininkas del papras-to smalsumo pradėjo auginti keturlapius dobilus. Apie tai pripuolamai patyre vienas ap-sukrus New Yorko verslininkas Fuchs. Po kurio laiko visame krašte pasirode milijonai laime nešančių džiointu keturlapių dobilėlių. Trumpu laiku Fuchs pasidare turtuolis. Brand bande konkurentą susmukdyti ir pasi-rupino, kad plačiai būtų išgar-sinta, kaip tie dobileliai yra auginami specialiaime ukyje, tačiau Fuchso tai nesusmukde.

Talismanai yra žmonių prie-taringumo dalykas. Bet istaty-mai ju prekybos nedraudžia, jie nelaikomi apgavyste.

MODERNIAUSIAS TRAU-KINYS

Žurnalistai jau senai labai domejosi ir negalėjo išsiaiškinti, kas tai per traukinys, kuris gana dažnai ir kaskart vis di-desniu greičiu važinėja tarp New York ir Chicago iki pat ratu pasleptas — aptemtas specialiu audekliniu apdanga-lu. Pasirodo, kad tai bandomosios kelionės naujos sistemos traukinio, žadančio perversmą geležinkeluose. Šis apre-dytas paslaptingas traukinys priklauso American Car and Foundry Co, o po pusmečio jis busis perkeltas i Ispaniją ir kursuos tarp Madrido ir Hen-

raye, esančio Prancuzijos pa-sienyje. Jo vardas busis TAL-GO. Apie šio traukinio ypating-gias naujoves neskelbiama nieko. Reporteriams teiraujan-tis ispanai yra tik pareiškę, kad jis turesias 16 vagonu ir 900-1000 arklio jegu lokomotyvą.

Spaudos nuomone panašaus tipo traukinį, pavadintą "Trau-kinys X", ruošia pastatyti Che-sapeake ir Ohio geležinkeliu bendrove. Jis busisgu tuojau pradetas statyti ir busisgu baig-tas 1950 m., o 1952 m. tokiais traukiniais jau galesis buti per-vežami keleiviai. Apie ji yra jau paskelbta ir šiek tiek davi-niu. Jis busisgu iš aliuminijaus; vagonai trumpučiai, neilgesni 10 metru, dabartiniai vagonai turi 25 metrus, svorio entras užpakalyje; vagonai tetures 1 asį su 2 ratais ir vienas prie ki-to bus prikabinami kaip auto-mobiliu priekabos; durys bus tik kas penktame vagonė, o ki-tuose tik langai. Ratuose bus gumines juostos, kurios panai-kins bildeši. Qindieninis tipin-io X" 3 vagonuose bus 84 vieos, o jie svers nepilnus 15 gas 76 vietų vagonas sveria 50 tonu, moderniškojo "Trauki-to. CCourier.

REPATRIJAVO I LENKIJĄ

Varšuvos radijas paskelbe, kad po karo iš kitu kraštu i Len-kiją atvyko — repatriavo dau-giau 2 mil. lenku. Taip iš Uk-rainos atvykę 788.000, iš Va-karu Europos 521.182, iš Gudij-os — 274.000, iš Lietuvos So-vietų Respublikos atvykę 178 tukstančiai lenku. Beabejo, kad kad ju tarpe yra didelis pro-centas lietuvių. Mat, Lenkija dar nera SSSR inkorporuota, tad turi daugiau laisviu ir daug kas i ją smunka, kad tik nelik-tu sovietiniame rojuje.

Teisine pagalba lietuviams Kanadoje

STASYS DAUKSA

Paryžiaus Universiteto Teisiu Doktoras, ilgametis advokatas Lietuvoje ir Austrijoje bei Vokietijoje prie Prancūzu Teismu; antri metai advokatas—konsultantas Montrealyje pas Me Paul Masse, C. R.

Teikiamos teisinės konsultacijos, vedamos bylos teismuose ir valdžios istaigose, tvarkomi imigracijos, pilietybes, pali-kimu, pajamų mokesčių ir kiti reikalai. Atliekami patvir-tinti vertimai.

Biuras:

152 Notre - Dame East
15 kamb. Tel. BE 1971

Rezidencija:

5657 — 12th Avenue
Rosemount, Tel. HO 5438
Montreal, Que.

UŽSISAKYKITE SAVO VAIKAMS

vienintelį menesinį mažųjų laikraštį

EGLUTE

LEIDŽIA: LIETUVIŲ KULTūros INSTITUTAS
Redaguoja: VYTE NEMUNELIS

EGLUTES 1 nr. išėina šiais metais prieš Kaledas.
EGLUTE bus lietuviško žodžio mokykla visame laisvame pasaulyje.
EGLUTE jungs visus lietuvių vaikus i vieną šeimą, augan-čią Lietuvos laisvei ir gerovei.
EGLUTE duos gražios vaiku literatūros — apysaku, pasaku, aprašymu, poezijos; didžiųjų žmonių biografijų; istorijos ir geografijos raštū apie Lietuvą, Ameriką ir tuos kraštus, kur tik yra bent viena lietuviška šeima.
EGLUTEJE bendradarbiauti kviečiami megiamiausi vaiku ir kiti rašytojai ir auklėtojai — pedagogai.
EGLUTEJE bus korespondencijų, galvosukių, juoku, pačių skaitytojų kurybos skyriai.
EGLUTEJE bus iliustruota vaizdais iš Lietuvos, kitu kraštu, iš moksleivių gyvenimo ir musu dailininku paveiks-lais; kiekvienas nr. tures naują viršelio paveikslą.
EGLUTES prenumerata: Kanadoje metams — \$3.50 kana-diskais doleriais. Mokykloms, grupėms ir platin-tojams už 10 apmoketu prenumeratu viena duoda-ma dovana.
LUTES adresas: B. Brazdžionis, 107 Concord St., Lawrence, Mass. USA.
Jūs sakykite iš anksto. Užsakykite savo draugams kituose kraštuose.

KRIMINALINE AR CIVILINE BYLA?

Mes suteikiame jums

TEISINĖ IR KALBINĖ PAGALBA

Jusu sutarčių ir kitu dokumentu sudarymas, prašymu su-rašymas, vertimu padarymas ir patvirtinimas lietuvių, anglu, prancuzu, vokiečių bei kt. kalbomis. Atstovavimas ir tarpininkamas ivairiais reikalais istaigose bei imones. Lietuvių interesu gynimas Kanadoje ir kt. kraštuose. Jums patarnavimai atliekami bendradarbiaujant teisininkams ir kalbininkams, studijavusiems Š. Amerikos ir Europos universitetuose.

IONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ontario, Canada; Tel. KI 1495.
Skyrius: 750 Dundas St. W., Toronto. Tel. WA 0006.

Kiekvienas lietuvis skaito

VIENTINTELĮ PASAULIO LIETUVIŲ KULTūros ŽURNALĄ

AIDAI

Nuo spalio 4 d., 1949 metu menesini kultūros žurnalą

AIDAI

pereme leisti

LIETUVOS PRANČISKONAI AMERIKOJE

AIDAI yra vienintelis menesinis mokslo, literatūros bei me-no ir visuomeninio gyvenimo žurnalas.
AIDAI žadins tautines kultūros kurybą ir skelbs jos laime-jimus.
AIDAI burs aplink save visas musu tautos intelektualines, menines ir religines pajegas.
AIDAI iki Nauju Metu bus leidžiami Vokietijoje, nuo sausio 1 d., 1950 metu — Jungtinėse Amerikos Valstybėse.
AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žy-mių lietuvių mokslininku, rašytoju ir kitu kultūrinin-ku. Vyriausiasis redaktorius — rašytojas Antanas Vaičiulaitis.
AIDU prenumerata metams: Jungtinėse Amerikos Valsty-bėse, Pietu Amerikoje, Meksikoje ir Ispanijoje — \$5. Kanadoje — \$5.50, kituose kraštuose — \$6. Atskiras numeris JAV 50 „ kituose kraštuose — 55 c.
AIDU redakcija: Ant. Vaičiulaitis, 2087 N. Main Ave. Scranton 8, Pa. USA.
AIDU administracija: AIDAI, Kennebunk Port, Maine. USA. Telefonas 5.

The Lithuanian Association of Canada extends to the Government of Canada their heartiest wishes for a Merry Christmas and a Happy New Year!

They also take this opportunity of expressing unanimously their deepest thanks to the Government firstly for the kind attitude which the Government has taken towards the forwarded resolutions of the conference, and especially for the kind refuge which they have given to several thousand Lithuanian DP's who have been enabled thereby to start a new life of freedom in this country.

Zinios iš Toronto

BENDROS KUČIOS

Kaip pama, taip ir šimet, Toronto lietuvių parapija rengia bendras Kučias, kurios ivyks gruodžio 24 d. 8 val. vakare parapijos saleje. Parapija yra pasikvietusi ir talką skautus, ateitininkus ir sporto "Vytis" klubą talkininkauti Kučių parengime. Posėdžio metu yra nartata bendras Kučias pravesti laikantis lietuviškų papračių: tiek Kučių stalo parengime tiek ir pačioje kultūrinėje programoje. Bendrose Kučiose gali dalyvauti kiekvienas lietuvis. Tikimasi, kad ir jas atvyks ir iš provincijos musu tautiečiai.

BERNELIUS ŠV. MISIOS

Ivyksta dvilyktą valandą nakties. Pamaldos bus tik bažnyčioje (saleje tuo pačiu laiku kitu pamaldų, kaip kad įprasta sekmadieniais, nebus). Berneliu Mišiose giedos parapijos choro giedos prasmingos kultūrinės toma musu solistu vienos kaledines giesmes duetas.

METINIS ŠV. JONO DRAUGIJOS BANKIETAS

Kasmet Naujuju Metu išvaka- resse Toronto šv. Jono Pašalpine Draugija rengia iškilmingą bankietą. Šimet bankietas ivyksta šeštadienį, gruodžio mėn. 31 d. vakare. Bankietas numatomas labai įvairus ir kultūringas. Torontietės šeimnininkės žada paruošti lietuvišką vakarienę su skanomis dešromis ir kopustais, užsigeriant skanaus torontietiško alučio.

Malonu prisiminti, kad šv. Jono Pašalpinės Draugijos gyvavimas yra labai sutapęs su Toronto kultūrinės vardo lietuvių parapija. Minetoji Draugija, kuriai priklauso daug gerų katalikų, yra iniciatorė ir lietuviškosios parapijos. Jos nariu uolumi, vieningumu ir pastangomis gali torontiečiai lietuvių jau per 20 metų džiaugtis lietuviška parapija.

IS LKMS VEIKLOS

Toronto kultūrinė lietuvių gyvenime labai svarbu vaidmenį vaidina Katalikiu Moterų Sąjunga. Jos sumani valdyba, vadovaujama energingos pirminkės Dr. Aldonos Užupienės, yra suburusi nemažą narių skaičių ir gražiai užsirekomendavusi kultūrinėje lietuvių veikloje.

Pirmasis viešas Moterų Sąjungos pasirodymas ivyks pavasarį, puikiai suruošiant Motinos dienos minėjimą, sutraukusi apie 1000 dalyvių.

Neseniai Moterų Sąjungos iniciatyva buvo suruošta keletas kultūrinio paskaitų, kurias laike prof. Dr. Agota Šidlauskaitė. Kat. moterys taip pat bereme globoti lietuvių parapijos katalikiu mergaičių sekciją. Pavienios KMS sąjungos narsės aktyviai pasireiškia karitatyvinėje veikloje, lankant ligonius. Advento metu Kat. Moterų iniciatyva, prieškalėdiniam dvasios atnaujinimui, buvo parviliestas svetyr kunigas. Ši sveikintina mintis turejo parapijos moterų tarpe geriausio pasisekimo: antrą Advento sekmadienį, veik visos buvusios bažnyčioje moterys per pirmąsias pamaldas priėmė šventąsias, o po to, klebonijos patalpose, dalyvavo bendroje agapeje.

Iš Toronto Kat. Mot. Sąjungos kultūrinės veiklos prisiminimas dar ju surengtas puikus koncertas, kuriame iš JAV atvykę solistai: p. Motiekatienė ir p. Baranaukas, per dvi dienas duotuose koncertuose, pasieko gražų pasisekimą.

Ir ateičiai Toronto Kat. Moterys yra užsibrežusios daug gražių sumanymų. Linkėtina, kad KMS, kuri jau turi eile skyrių, išplesti juos per visą plačiąją Kanadą; kad ten, kur tik plaka katalikės lietuviškos moters — motinos širdis, Kanados krašte, rastusi iniciatorių, suburti katalikės lietuviškos moters po Kanados lietuvių Katalikiu Moterų Sąjungos vėliava: tarnauti TIESAI IR MEILEI. Nijole A.

LIET. PARAPIJOS MOKYKLA

JAV lietuvišku parapiju parvyzdžiū, ir Kanadoje pradėjo steigti lietuviškos parapijos mokyklas. Toronto par. mokykloje šiuo metu yra per 70 vaikų, kurie yra padalinoti trimis klasmis: pagal išsilavinimą ir, dailinai, amžiu. Moko trys pasauliečiai lietuvių mokytojai ir vienas kunigas. Darbas vyksta kas savaitę šeštadieniais šv. Pranciškaus kataliku parapijos mokyklos erdviose patalpose. Mokyklos ir visiems kitiems lietuviams vaikūčiams kas sekmadienį yra rodomas kinas.

ISIGYTAS KINO APARATAS

Toronto lietuvių parapija išigijo naują "Ampo" firmos kino aparatą. Yra stengiamasi kiek galint gauti geresnio turinio filmų ir jas lietuviams demonstruoti. Tinkamas filmu parinkimas yra ypač svarbu mokyklinio amžiaus musu jaunimui: turint savo king juos galima bus lengviau suburti prie lietuviškosios parapijos ir kartu apsaugoti jaunimo dvasią nuo kriminalinio turinio mieste rodomu filmu.

LIETUVIAI NEWMAN KLUBE

Gražiai gyvuoja kanadiečių katalikų akademiku Newman klubas neseniai Toronte surengė parodą, kurioje svarbiausia vieta buvo paskirta krikščioniško ir tautinio meno ekspozicijoms. Buvo ir lietuviams skirtas kampelis. Jis buvo turtingai ir skoningai įrengtas. Be ekspozicijos, vaizduojančių lietuvių tautinį meną — skulptūrą, tautinių drabužių, knygos ir kt. — buvo taip pat paveikslais gausia vaizduojama dabartinė lietuvių tautos tragedija po rusiškąja okupanto letena.

Pirmąją parodos dieną studentu iniciatyva buvo surengtas Newman klubo patalpose koncertas, kuriame iš lietuvių gražiai pasireiškė solistai p. Radzevičiūtė ir p. B. Marijošius. Šioje akademiku surengtoje parodoje buvo atsilankę ir Toronto kardinolas, J. Em. C. Mc Guigan. Šventės metu iškilmingas pamaldas graiku katalikų apeigomis atliko ukrainiečių tautybės vyskupas J. E. Izidore Borecky.

Už tinkamą lietuvių parodoje atstovavimą, didžiausia pagarbą pirmiausia tenka Newman klubo narei ir taip pat minėtos parodos ruošimo pirm. ponai Butkevičienėi. Tenka nuosirdžiai pasidžiaugti, kad didele dalis lietuviškojo akademinio jaunimo Toronte priklauso Newman klubui ir, savo aktyvumu, tinkamai atstovauja lietuvių katalikiškąja studentiją šio krašto studentų tarpe. A.B.

GAUSEJA ATEITININKŲ KUOPA

Toronto ateitininkija priskaito šiuo metu arti šimto nariu. Dažnai daromi susirinkimai ir renas ir oktetas. Taip pat numatoma paskaitos. Daugumas ateitininkų yra išijungę ir bendrą kultūrinį Toronto lietuvių gyvenimą. Jie taip pat aktyviai pasireiškia karitatyvinėje srityje, lankant ligonius, prisidedant prie lietuvių parapijos klestėjimo ir tt. Toronto ateitininkai labai gyvai remia ir "Teviškes Žiburius".

V. KUDIRKOS MIRTIES SUKAKTIES MINEJIMAS

Gruodžio 12 d. KLS. Toronto skyrius parapijos saleje suruošė Dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukakties minėjimą. Išsamią paskaitą apie didįjį Lietuvos vyrą skaitė p. A. Rinkunas, pateikdamas biografinius duomenis ir apibūdindamas jo darbus bei išskeldamas idealistinį pasiaukojimą savo tautai ir tevynei.

Po paskaitos buvo meninė programa. Vyt. Kastytis gražiai paskaitė fragmentą iš Kudirkos satyros "Tilto atsiminimai", p. Maurukienė — padeklamavo "Labora" ir "Ne tas yra didis", p. Petraitis iš Inčiūros "Vincas Kudirka" deklamavo Kudirkos priešmintinį monologą.

Paskaitininkui ir meninės dalies išpildytojams padekojo KL S-gos Toronto skyriaus pirminkas p. Simanavičius, pakviesdamas minėjimą užbaigti to paties Kudirkos Tautos Himnui. Sale buvo pilnutele dalyvių ir minėjimas praėjo gana gražiai. —a.

GRAŽI MORALINE PARAMA

Kanados Lietuvių Katalikiu Moterų Sąjungos Toronto skyrius, suprasdamas liudnų trenitinių džiovininku bukle, užprenumeravo 1950 metams "Teviškes Žiburius" visoms Britu ir Amerikiečių zonų — Gauting, Heilbron ir Amberg — lietuvių džiovininku sanatorijoms. Šios trylikos metiniu prenumeratu tebuna paskatinimas kitoms organizacijoms "Teviškes Žiburius" užprenumeruoti visoms likusioms sanatorijoms.

PO MIESTŲ KASAMAS TUNELIS

Jau nuo praėjusios vasaros uoliai varomi kasimo darbai po Toronto miestu, tikslu praveisti požeminį susisiekimą. Torontas pirmasis iš Kanados miestų tokius darbus pradėjo ir, turbūt, pirmasis susilauks požeminio susisiekimo. Prie tunelio darbu yra užsiregistravę ir šiuo laiku turi darbą nemažas skaičius lietuvių.

DRAMOS MEGEJAI

Dar neseniai ir Torontą iš Vokietijos atvyko žinomasis vaidybinio meno entuziastas p. Jogela. Šiuo metu p. Jogela darbuojasi kaip režisiorius net su trimis megeju grupėmis. Gruodžio 17 d. ivyks jo režisuotas Valčiūno keturiu veiksmu dramos "Sudrumstoji Ramybė" pastatymas. Greitu laiku torontiečiai pamatys komišką vaidinimą "Svetimos plunksnos". Parapijos vaikučių eglutės proga sausio 8 d., Bathurst saleje bus statomas jo režisuotas vaiku vaidinimas "Melynasis Drugelis". P. Jogelos energija ir darbštumu tenka vien stebėtis ir džiaugtis.

Paskirtas Gen. Konsulas

Kanados ir viso pasaulio lietuvių pradžugino žinia, kad nuo š.m. gruodžio 1 d. yra atgaivintas Lietuvos Respublikos Generalinis Konsulas.

Pavasari mirus garbingos atminties Lietuvos Generaliniam Garbes Konsului pulk. Grant-Suttie konsulatą nebeveikė ir Kanadoje gyvenę Lietuvos piliečiai buvo likę be globos. Visi Kanados lietuviai ir organizacijos dėl to labai sielojosi ir kreipėsi į tebeveikdantį politinius veiksmus — į VLIKą ir diplomatinės atstovybės — prašydami kuo skubiau daryti žygių tam reikalui sutvarkyti. Visu pastangų deka konsulato reikalas jau sutvarkytas. Lietuvos Diplomatu šefo autoritetu min. p. S. Lozoraitis yra pasirašęs aktą, kuriuo Kanados Generalinio Konsulo pareigos eiti yra paskirtas Igaliojimas Ministras p. VYTAUTAS GYLIS. Kanados vyriausybė šį paskyrimą yra priėmusi ir ministras p. V. Gylis jau yra oficialus Lietuvos Respublikos Konsulas Kanadoje, su rezidencija Toronte, kur rezidavo ir velionis konsulas.

Šis faktas yra labai reikšmingas ir paguodžiantis visus pasaulio lietuvius. Tai yra aiškus įrodymas, kad ir Kanados vyriausybė Lietuvos reikalą teisingai vertina ir Lietuvą tebealiko valstybe, pripažįsta jos dar išlikusius valstybinius organus, nors tautos suverenumo pilnutinis vykdymas ir yra sutrukdytas.

Beabejo, kad ir Kanados lietuviškosios organizacijos tinkama proga pareikš vyriausybei atitinkamą padėką.

Pasikalbėjimą su naujuoju Generaliniu Konsulu ir straipsnį su biografijomis ju duomenimis mes spausdiname atskirai. Žiūr. 3 ir 4 puslapius.

MONTREALIO VISUOMENINIAI ŽIDINIAI

Montrealio seniausios lietuviškos židinyse beabejo yra šv. Kazimiero bažnyčia su savo svetaine bei lietuvių parapija. Čia nuo seno buvusi visos lietuviškos pajegos ir reikės kultūrinė veikla. Ir dabar prie bažnyčios veikia visa eile lietuvišku organizacijų, nuolat dandčių savo gyvenimą. Parapijos svetaine dažnai naudojasi ir su parapija tiesiogiai nesurištos organizacijos. Kadangi bažnyčia yra jau persenuši, tai energingas ilgametis klebonas kun. Bobinas jau eile metu rupestinai kaupia lešas naujos bažnyčios statybai. Montrealio lietuvių džiaugiasi, kad gal jau nelabai užilgo susilauks naujos gražios bažnyčios, o kartu beabejo ir puikios sales bei kitokių patalpų, kuriu Montrealy taip stokojama vis plačiau besišakojančiai kultūrinei ir visuomeninei lietuvių veiklai.

Antras taip pat senas Montrealio lietuvių židiny yra DLK Vytauto D. vardo klubas. Klubas yra iš esmes ukinė šerinininku organizacija, bet savo statutan išrašiusi ir kultūrinio uždavinio. Turedamas pakankamai lešų, klubas savo veiklą nuolat plečia, savo pastogę sutraukdamas nemažai kultūrinio pajegu. Klubas turi savo chorą, kvartetą, o pastaruosiu metu prisiglaude ir tautiniu šokių trupe. Didelio pasisekimo turi klubo kas šeštadienį ruošiami šokių vakarai, kurie sutraukia nemažai jaunimo, ypač deka klubo pasamdytu jau pagarsėjusiu muzikantu — triju broliu Lapinu

Zinios iš Montrealio

KALEDU EGLUTE

KL S-gos Montrealio skyrius 1950 m. sausio 8 d. 3 val. po pietu, parapijos saleje rengia Montrealio lietuvių vaikučiams Kaledu eglutę. Visi atsilankę vaikučiai bus Kaledu Senelio gausiai apdovanoti ir palinksminėti menine programa.

Registruoja:

L. Balzaras, 6421 Briand St. A. Sakalas, 4878 Parthenais St. Telef. HO 5343.

G. Vaičiūnaitė, 2165 Hagon St. Telef. HO 1526.

M. Lukošius, 1124 Stephens St. Telef. TR 1855.

K. Toliušis, 350 — 7 Avenue, Ville Lasalle, TTelef. HE 2938.

Ir kiekvieną sekmadienį po pamaldų parapijos saleje registruos vienas iš valdybos nariu.

Valdyba.

ŠV. ONOS PAŠALPINE DRAUGIJA

Lapkričio 20 d. surengė tradicinę vakarienę. Buvo pradėta maldą, kurią atkalbėjo ir stalą palaikino T. Klemensas Zal-

lis. Pati vakariene praėjo gana jaukioje nuotaikoje ir atnešė gražaus peldo, kuris padidėjo išleidžiant loteriją suaukotus daiktus. Draugijai vadovauja ponis Girdauskiene.

— Montrealio ateitininku kuopa gruodžio 10 d. atšventė metines. I susirinkimą atvyko netik ateitininkai, bet ir keletas svečių. Susirinkimo metu kalbėjo agr. p. Pr. Rudinskas aktualiausiais šiuo laiku klausimais. Susirinkimo nuotaiką kele puikiai ateitininku paruošta vakariene.

— Nekalto Prasidėjimo mergelių metinė šventė buvo gruodžio 11 d. Per mišias buvo pilminta 20 naujų nariu, o per bendrus pusryčius buvo iškelta klebonui bažnyčios reikalams 100 dol., kurie buvo gauti per draugijos metinį parengimą.

TRETININKŲ KONGREGACIJA

Šv. Kazimiero parapijoje jau nuo seno veikia vienintelė Kanadoje lietuvių šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino Kongregacija. Nors apie ją ir nieko nesigirdi, bet ji veikia gana uoliai. Kas mėnesi daro savo susirinkimus. Ikurejo šventę atšventė bendrai, paruošiant net bendrus pietus. Tretininku Globejos šv. Elzbietos šventę lapkričio 19 irgi kartu šventė bendrai priimančios šv. Komuniją. Nekalto Prasidėjimo šventės proga turejo susirinkimą gruodžio 11 d. kurio metu Kongregacijos direktorius T. Klemensas Zaldis, O. F.M., atliko naujai įsteigtą išvilkutę. Kongregacijai vadovauja parapijos klebonas kun. J. Bobinas, o laikinai pavaduoją pranciškonas, kuris šiuo metu gyvena Montrealyje.

LIET. NAMU STATYBA

Rudeni iškeltas lietuvių Namu statybos klausimas buvo išsuktas gyvo reikalo norą surasti patalpas "N. Lietuvos" spaustuvėli ir redakcijai. Kartu buvo užsimota patenkinti ir kitus kultūrinio gyvenimo ir veiklos reikalus. Nera jokios abejonės, kad tai sveikintinas sumanymas. Montrealio lietuvių kolonija yra pakankamai didelė, jai namai yra reikalingi ir ji galetu tokius namus pasistatyti, kad ir ne taip greitai, kaip entuziastai skelbė. Nors reikalas, atrodo, yra iklimpęs kiek, tačiau iniciatoriai jo neturetu užmesti. Kad reikalas gali pasisekti, galima spręsti ir iš to, kad šerūs pirkti pasidavėjusio skaičius yra ne taip jau mažas, o keliolika šimtu dolerių yra ir imoketa. Tik, atrodo, nevertetu šito labai rimto reikalo spręsti paskubomis. Ar nevertetu prisiminti patarlę: "Du kartu atmatuok, o viengą kartą nupirauk". Reiketu gal persvarstyti ir namu vietos parinkimo klausimą. Numatytoji vieta Ville Lasalle vis delto yra perdaug užmiestyje ir vargu ar ji gali kelti entuziazmą tu Montrealio gyventojų, kurie Ville Lasalle gali pasiekti vos per 1 ar net po 2 val. kelionės. L. Namai turetu pasidaryti visokios veiklos centru, tad jie turetu būti nepersunkiausieji pasiekiami kuo platesniems miesto rajonams, turetu būti ir prie gero susisiekimo linijū. O i Ville Lasalle juk viena autobusu linija tegalima patekti.

Skaitykite

"TEVIŠKES ŽIBURIUS"

GRANDIOZINIS NAUJU METU SUTIKIMAS — BALIUS

Visi, kas nori linksmai ir nuotaikingai sutikti Naujus Metus, kviečiami jame dalyvauti

Baliaus metu šokiams gres geras orkestras. Svečių dideliu patogumui vėiks turtingas bufetas. Linksma meninė programa. Be kitu dalyvauja torontiečių mylimas oktetas vad. p. Verikaciū.

Nauju Metu sutikimas ivyksta gražioje italu saleje Dundas ir Grace gatvių kampas, — prieš lietuvių bažnyčią. Užsirašyti iki gruodžio mėn. 29 d. vakaro "Teviškes Žiburių" administracijoje Dundas St. W. 941, nuo 4-8 val. arba sekmadienį ir pirmadienį po pamaldų parapijos saleje. Skubekite užsirašyti, nes gali pritrukti vietu.

GRANDIOZINIS NAUJU METU SUTIKIMAS — BALIUS

Ižanga tik \$1.50.

Pradžią 8 val. vakaro. KLK Kultūros draugija.